

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας λαός υφώνεται άμα
είλη πώς δι φοβάται την
άλήθεια — ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους φυ-
σικούς της κανόνες.
ΣΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΣΤ'

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΑΚΗ 14 ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΗ 1908

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΗ ΑΡΙΘΜ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 309

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΙΑΓΚΟΣ ΧΑΤΖΗΣ. Οι κοινότητες (συνέχεια).
Γ. ΑΒΑΖΟΣ. Στόν Κάβο (συνέχεια).
Ο ΝΟΥΜΑΣ Συκοφαντική επίθεση.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Λέκας Άρβανίτης, Λ. Παλιμάς, Ν.
Σαντορινιάς.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — Η ΚΟΙΝΗ
ΓΝΩΜΗ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ANDRÉ CHÉNIER

UN JEUNE HOMME

Στό φίλο Δημήτρι, Σπυρίδωνα

Ήμουν άδύνατο παιδί ώρια ήταν και μεγάλη
Και μέ τό χαμογέλιο της κοντά της μέ προσκάλει.
Συχνά στό γόνα της όρθός, μάθω τό χέρι άκόμη.
Τό πρόσωπό της χάιδενα, τόν κόρφο της, τήν κόμη.
Και κάποτε καμόνοταν τό άγαπητό της χέρι
Τάνησχα τά χρόνια μου νά τιμωρή πώς έβρει.
Μαρούτά στόν άγαπητικό, κοντά σ' αύτή, τά βράδια
'Απ' τήν πεντάμορφη έπαιρνα τά πιο πολλά τά χάδια.
Πόσες φορές (μέ τί ένοιωθα στήν έλικιάν έκείνη;)
Μάγκάλιαζε χίλια φίλιά στό στόμα νά μου δίνη!
Και οι ποικιοί ψιθύριζαν κοιτάζοντας έμένα:
«Τό τρισμακάριστο παιδί! Πόσα καλή χαμένα!»

Γενέθη: Άπρίλης 1908.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ¹⁾

ΣΥΓΚΥΒΕΡΝΙΕΣ

Τά νησιά μπόρσανε νά λεπτεροκυβερνηθούνε κα
νά μίν υποφέρουνε πολύ από τόν Τούρκικο ζυγό
γιατί Τούρκους κάτοικους δέν είχανε, και όπως εί-
δαμε, ύπακούοντας στόν καπετάν πασά ή σί μεγα-
λουσιάνους Τούρκους μένανε άποξεδασμένα από τήν
κεντρική έξουσία. Στ' άλλα όμως μέρη, όσα δέν εί-
χανε τέτοια τύχη, έ,τ. δέν έφερε ή περίσταση τό
κατάφερε ή γνώση κ' ή ένωση. Τό ένα χωριό ενώ
θηκε μέ τό κοντινό του, θεμελιώσανε έτσι ένα είδος
συνορμιάς ή συγκυβέρνησις και μπόρσανε, μ' άπό
τόν τρόπο, ένωμένοι οι Ρωμιοί και βοηθώντας ή μια
κοινότητα τήν άλλη, ν' άποχτήσουνε και ανεξαρ-
τησία άρκετή και προνόμια περισσά. 'Εδώ μέ τό
καλό και μέ τά μπαξίσια. 'Εκεί μέ τό άγριο, παίρ-
νοντας για βοηθούς τούς κλέφτες ή κ' οι ίδιοι πο-
λεμώντας τόν ένα μπέη και δείχνοντας άγάπη στόν
άλλον, καταφέρνανε νά ζήσουνε και νά προκόψουνε.

¹⁾ 'Η άρχή του στό 306 φύλλο.

α'. Μωριάς.

'Η πιο μεγάλη συγκυβέρνησις τέτοιαις λογής μπο-
ρεί νά λογαριασθή ή Μωριάς. Κι άλήθεια όλος ή
Μωριάς, έξόν από τή Μάνη, είτανε μια συγκυβέρνησις
είρηνική, πού ή κάθε κοινότητα είχε τή δική της
ιδιοκυβέρνησις μέ πού όλες μαζί ένωμένες άποχτήσα-
νε άρκετή δύναμη για ν' άλαφρεύουνε τό βάρος τής
σκληρής σκλαβιάς.

Κάθε πολιτεία ή χωριό είχε ξεχωριστή κοινό-
τητα μέ δικούς της δημογέροντες ή γέροντες, άλλη
ένα μοναχά, άλλη πιότερους κατά τόν πληθυσμό της.
Τούς δημογέροντες τούς εκλέγανε μέ περισσοψηφία
οι κάτοικοι κάθε χρόνο ή κάθε έξη μήνες και τούς
δίνανε ένα χαρτί ύπογραμμένο από κείνους πού ψη-
φίσανε και πού έπρεπε νά τό ιδή ή καντής τής έ-
παρχίας για νά βγάλη τήν επικύρωση. Οι δημογέ-
ροντες, όσο κι άν είχανε μεγάλη έξουσία, είτανε ύ-
πόχρεοι, σέ σπουδαία ζητήματα, νά συνεργάζονται
μέ τούς κάλιους, όπως λέγανε τούς πρόκριτους, τής
κοινότητας. Μόνε σέ σοβαρή περίσταση συγκαλούσανε
και γενική συντυχία τής κοινότητας.

Οι δημογέροντες παίρνανε άποζημίωση 50—500
γρ. τό χρόνο, και φροντίζανε για τήν κοινότητα πε-
ριουσία. Μαζέβανε τά δασίμια μαζί μέ τούς συνά-
χτες και τά παραδίνανε στόν ταμία τής έπαρχίας,
μπορούσανε μαζί μέ τούς κάλιους ή και μοναχοί τους
νά δανείζονται χρήματα στό όνομα τής κοινότη-
τας, φροντίζανε για τις άγγαριές και αντιπροσωπέ-
θανε τήν κοινότητα στό δικαστήρια, φροντίζανε για
τήν τάξη και τήν ήσυχία τής κοινότητας και διο-
ρίζανε τήν πολιτοφυλακή και τήν άγροφυλακή επι-
κυρώνανε τά συμβόλαια πού κάνανε οι Ρωμιοί κάτοι-
κοι άναμεταξύ τους και κάθε εξαμηνιά ή κάθε χρό-
νο παρουσιάζανε τόν οικονομικό άπολογισμό και δρί-
ζανε μαζί μέ τούς κάλιους τό άνάλογο δόσιμο του
κάθε κάτοικου. 'Η κοινότητα, έξόν πού πλέρωνε βα-
σιλικά δασίμια, φρόντιζε για τά σχολεία και τις
εκκλησιές, για τά ύδραγωγεία, τά γιοφύρια, τούς
δρόμους, για τούς ταχυδρόμους, πλέρωνε τά προστί-
ματα, τζερεμέδες όπως τά λέγανε, νοιάζοντανε για
τούς φτωχούς τής κοινότητας κτλ.

'Ο Μωριάς είτανε διαιρεμένος σέ 24 έπαρχίες¹⁾.
Στήν πρωτεύουσα κάθε έπαρχίας μαζέβοντανε οι δη-
μογέροντες κ' εκλέγανε για ένα χρόνο δυό προστούς
τούς κοτζαμπασήδες, κ' ένα ταμία, τόν καυμάλη.

1) 'Αγ. Πέτρος, 'Αντρούσα, 'Αργος, 'Αρκαδία, Βοστί-
τζα, Γαστούνη, 'Εμπλάκικα, Καλάβρυτα, Καλαμάτα, Κέρ-
θο, Λεοντάρι, Μιστράς, Μονεβασία, Κάτω Νιχαγίς, Νησί,
Πάτρα, Πραστός, Πύργος, Κορώνη, Καρύταινα, Νικόκαστρο,
Τριπολιτζά και Φανάρι.

'Η έπαρχιακή συντυχία φρόντιζε πώς νά ξεμοιράζη
τούς φόρους στήν κάθε κοινότητα. Οι κοτζαμπασή-
δες είτανε ύπόχρεοι νά μένουνε όλο τό χρόνο στήν
πρωτεύουσα και νά φροντίζουνε για τό καλό τής
κάθε κοινότητας. Σέ δική άναμείσις Τούρκοι μέ Ρω-
μιό ή καντής δέν μπόρσανε νά δικασθή χωρίς ένα
προιστό τουλάχιστο, τις οικουμενικές ύπόθεσις τις
κειτάζανε μαζί μέ τό Δεσπότη.

Οι προστοι προσπαθούσανε όσο μπόρσανε, νά
περιορίζουνε τις τυράχνιες πού είχανε ή βοιβόντας κ'
είχανε τό δικαίωμα νά τόνε πάψουνε προσωρινά. 'Αν
είχανε μεγάλες διαφορές μέ τήν άρχή προσκαλούσα-
νε έπαρχιακή συντυχία, από όλους τούς δημογέρον-
τες και τούς κάλιους τής έπαρχίας, και στήν άναγκη
άναφερόντανε στόν Πασά, πού τά τηλεγραφεία
χρόνια έμενε στήν Τριπολιτζά. Μόνε με τήν άδειά
τους μπόρσανε νά διορισθή ή νά παρτή ή μπουλουόκ-
μιασης, δηλ. ή άρχηγός τής χωροφυλακής, κ' έτσι
άφτός τούς είχε άνάγκη και τούς καλόπιανε. Οι
προστοί αντιπροσωπέθανε στό δικαστήρια τήν έ-
παρχία κ' είχανε τό δικαίωμα νά δανειστούνε, στό
όνομα τής έπαρχίας, χρήματα για γενικές άνάγκες.
'Αν κ' είτανε διορισμένοι για ένα χρόνο και μπόρου-
σανε νά εκλεχτούνε πολλές φορές στή σειρά μέ ή
έπαρχιακή συντυχία είχε τό δικαίωμα νά τούς πά-
ψη και στή μέση τής διορίας τους.

Δυό φορές τό χρόνο, και, οι κοτζαμπασήδες
μαζέβοντανε στήν Τριπολιτζά όπου έμνησκε ή Πα-
σας και συζητούσανε για όλα τά γενικά συμφέροντα
του Μωριά, και για νά ξεμοιράζονται κανονικά
και άνάλογα σέ κάθε έπαρχία τά δασίμια.

'Εξόν όμως άπ' όλα άφτά κατώρθωσε ή Μωριάς
νά διατηρή και 2—4 αντιπροσώπους στήν Πόλη,
τούς Βεσλήδες του Μορέως πού, χρήσ τις φίλιες
τους μέ τούς δυνατούς και στό δώρα πού μέ τρό-
πο δίνανε, προστατέβανε τούς Μωραίτες από τόν
κατατρεμό και τήν τυράχνιη του Πασά.

Στό Μωριά κατείκοσανε και Τούρκοι και σέ
πολλές έπαρχίες εκλεγόντανε ένας κοτζάμπασης κ'
ένας 'Αγάς, όπως λεγότανε οι Τούρκοι προσστοί.
Στά τουρκοχώρια όμως οι δημογέροντες, πού λεγόν-
τανε 'Αγιάνηδες δέν εκλεγόντανε από τούς κάτοι-
κους μέ διορίζοντανε από τόν πασά, κ' έτσι άμέ-
σως μπόρσανε νά νοιώσης πόσο λίγη σημασία δίνανε οι
Τούρκοι στήν ιδιοκυβέρνησις πού για τό Ρωμιό είτανε
ή ζωή του ή ίδια.

Β'. Βλαχοχώρια.

'Εξόν τό Μωριά, άλλη μεγάλη συγκυβέρνησις εί-
τανε τά Βλαχοχώρια στήν 'Ηπειρο. 'Η Συρράκο, ή

Καλαρρύτεν, τὸ Μέτσοβο, τὸ Ἀσπροπόταμο χρησιμέβαινε γιὰ κέντρο στὰ τριγυρινὰ χωριά καὶ διοίκοντανε μὲ τὸν ἴδιο ἀπάνου κάτου τρόπο ἕπως κι ὁ Μωριάς. Καθὼς φαίνεται ἡ Συροάκο εἶτανε ἡ πρωτέβουσα τῆς συγκυβέρνηιας καὶ δέφτερο ἐρχότανε ἡ Καλαρρύτεν. Οἱ κάτοικοι, πρᾶματεφτάδες ἢ τεχνίτες κατορθώσανε ν' ἀποχτήσουνε πολὺ βίος πολλοὶ εἶχανε ὡς 100 καὶ 200 χιλ. φλουριά καὶ γιὰ τοῦτο προκόψανε σὲ βελτιωμὲν ἀπίστευτο.

Οἱ δημογέροντες δὲ φροντίζανε μονάχα γιὰ τὸ γενικὸ συμφέρο μὰ ἐπιτηρούσανε καὶ τὴν ἰδιωτικὴν ζωὴν καὶ τὴν οἰκογενειακὴν τιμὴν καὶ ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν. Δικάζανε τὰ οἰκογενειακὰ ζητήματα.

Ἄν καὶ κοσμογυρισμένοι οἱ Βλαχχωρίτες κατορθώσανε νὰ κρατήσουνε τὰ ἴθιμά τὰ τους καὶ γι' ἀπὸ πολέμουσανε τὰ λούσα τῶ γυναικῶν. Ὁ Rouqueville ποὺ ταξίδεψε σ' ἀπὸ τὰ μέρη λέει τὰ κάλουθα γιὰ τὴν Καλαρρύτεν.

Ἡ Καλαρρύτεν ἔχει 580 φαμελιὰς Βλάχικες ποὺ κάθονται σὲ μέρος πὶο κατάλληλο γιὰ αἶτο φωλιὰς καὶ γιὰ τὰ ὄρνια παρὰ γι' ἀθρώπους. Χτισμένη πατώματα, πατώματα ἀπάνω στὰ χεῖλια τοῦ βράθρου πιάνει ὡς 1200 μέτρα στὴν πλαγιὰ τοῦ βουνου... Τὸ συμφέρο ἔκαμε τοὺς ἐξυπνοὺς Βλάχους νὰ μάθουνε νὰ γνέθουνε τὰ μαλλιά ποὺ πέρνανε ἀπὸ τὰ πρόβατὰ τους, λίγο λίγο ἀρχίσανε νὰ φαίνουνε χοντρά μαλλίτικα ποὺ ἀγοράζανε οἱ Ἀρβανίτες γιὰ τὴν κάπες τους, κ' οἱ νάρτες τῆς Ἀδριατικῆς γιὰ τὴν κάπες τους. Κατορθώσανε νὰ πάρουνε τὴ Γαλλικὴ προστασία γιὰ νὰ στέλνουνε τὴν πρᾶματεία τους στὰ ξένικα, ὕστερα ἀρχίσανε νὰ πηγαίνουνε ἀπὸ τὸν ἐξωτερικὸν καὶ νὰ φροντίζουνε μοναχοὶ τους γιὰ τὴν πούληση. Οἰκονόμοι, καθὼς κατορθώσανε ἀπὸ τὴν Καλαρρύτεν, ἀπὸ τὸ Συροάκο, τὸ Μέτσοβο, τὸν Ἀσπροπόταμο καὶ τὸ Ζαγόρι νὰ πάνε καὶ νὰ κενέψουνε τ' ὅλες τὴς ἐμπορικῆς πολιτείας τῆς Μεσόγειος. Τότες ναβλώνανε Γραικικὰ καράβια ἀντὶς νὰ δίνουνε τὸν παρά τους στοὺς ξένους. Ὅντας ἀγαπημένοι βοηθοῦσε ὁ ἴνας τὸν ἄλλονε κι ἀνοίξανε καταστήματα στὴ Νάπολη, στὸ Λιβουρνο, στὴ Γένοβα κτλ... Ἀπ' ἀπὸ τὰ πού εἶπα δὲ θὰ φανεῖ σὲ κανένα παράξενον σὰ μάθη πὼς στὴν Καλαρρύτεν βρῖσκεται τὴ κόρσα ὅλης τῆς Ἑβρώπης. Οἱ Καλαρρυτινοὶ μιλοῦνε πολλὰς γλώσσες κ' ἔχουνε ἀρκετὰ καλὰς βιβλιοθήκας μὲ πολλὰ γαλλικὰ κ' ἰταλικὰ βιβλία καὶ τοὺς Ἑλληνες κλασι-

κοὺς... Μὰ κείνον ποὺ εἶναι τὸ πὶο θαυμαστὸ εἶναι ἡ τάξη κ' ἡ ἡσυχία ποὺ ὑπάρχει στὴς πολιτείας ἀπτεῖς. Κυβερνοῦνται φρόνιμα καὶ βαθειοστόχαστα... Σὰν καλοὶ πατριῶτες, δὲ μεταχειρίζονται τίποτες ξένο. Οἱ σοφάδες, τὰ χιλιά ὅλα φτιάχνονται ἀπὸ ντόπιους. Ἐχουνε νόμους ποὺ φροντίζουν γιὰ τὸν ἰδιωτικὸν βίον τοῦ καθένα. Οἱ γυναῖκες πρέπει νὰ φοροῦνε ροῦχα ποὺ φτιάχνουνε οἱ ἴδιες καὶ μόνο δυὸ μεταξωτὰ μαντίλια ἔχουνε τὸ δικαίωμα νὰ φοροῦνε γιὰ στολίδι τὴς γιορτῆς. Τὰ χρυσὰ κεντήματα, τὰ σάλια καὶ τὰ γουναρικὰ εἶναι ἀπαγορευμένα. Ἄν κανένας ἀντρας δώσῃ τὴν ἀδεία στὴ γυναῖκα του νὰ βάλῃ κανένα ἄλλο στολίδι θὰ μείνῃ ξέχωρα ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ κανεὶς δὲν τοῦ μιλεῖ ὥσπου νὰ μετανοιώσῃ» (Τόμ. Β' σελ. 355).

Κοντὰ στὰ Βλαχχωρία καὶ βορεινὰ ἀπὸ τὰ Γιάννινα εἶτανε τὸ Ζαγόρι ἀπὸ 40 Ἑλληνικὰ χωριά

μὲ πρωτέβουσα τὸ Καπίτσοβο. Φαίνεται πὼς καὶ κείνον εἶτανε ἐνωμένο μὲ τὰ Βλαχχωρία, κατὰ τὸν Ἄνθ. Γαζὴ μάλιστα, ἡ Καλαρρύτεν εἶχε πρωτέβουσα τὸ Ζαγόρι.

Ἄλλη μὴ συγκυβέρνηια εἶτανε τὰ 24 χωριά τοῦ Βώλου ποὺ ζούσανε γεωργικὴν ζωὴν. Κι ἀπὸ τὰ χωριά διατηροῦσανε σκολειὰ καὶ βιβλιοθήκας καὶ μάλιστα, καθὼς λέει ὁ Urquhart, εἶχανε κι ἀργαστήρι: Χημείας καὶ Φυσικῆς.

Ἀπτεῖς οἱ τρεῖς εἶτανε οἱ πὶο ἐπίσημες καὶ πὶο ἀνεξάρτητες συγκυβέρνηιας, πολλὰς ὅμως μικρότερες βρισκόντανε σκορπισμέναι σὲ ὅλα τὰ μέρη τῆς Τουρκίας.

(ἀκολουθεῖ) ΓΙΑΓΚΟΣ ΧΑΤΖΗΣ

ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

Σὲ τρία φύλλα τοῦ «Χρόνου» (6 Σεπτεμβρίου σελ. 1, 8 Σεπτεμβρίου σελ. 4 καὶ 9 Σεπτεμβρίου σελ. 4) δημοσιεῦθηκα τρία γράμματα μὲ τὴν ὑπογραφήν «Νεοέλλη» καὶ μὲ τοὺς χτυπητοὺς τίτλους «Τὰ παρασκήνια τοῦ Μαλλιαρισμοῦ—Τὸ Ἀδερφάτο τῆς Πόλης καὶ ὁ Νουμάς τῆς Ἀθήνας—Κωμωδία εἰς τρεῖς... ἐπιστολάς» Τὴς «ἐπιστολάς» αὐτῆς πρέπει νὰν τὴς διαβάσῃ καὶ οἱ ἀναγνώστες μας εἶναι διασκεδαστικώτατοι γι' αὐτὸ καὶ τὴς ξανατυπώνουμε δω. Τὸ φαράκι τῆς συκοφαντίας ποτὲ δὲ χύθηκε μὲ τόση τέχνη καὶ μὲ τόση μοχθηρία. Τιμὴ μας ὁ πόλεμος ποὺ μᾶς γίνεται. Τιμὴ καὶ στὸ «Ἀδερφάτο τῆς Δημοτικῆς» ποὺ στέκεται τόσο ψηλά, ὥστε ἀδύνατον νὰν τὸ φτάσουν καὶ νὰν τὸ λερώσουν τέτοιαι ἄτιμες καὶ ἄναυδες βροσιές.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

Ἀξιότιμη Κύριε Διευθυντὰ τοῦ «Χρόνου».

Μὲ ὄσσην αὐθαδεῖαν καὶ ἂν διέψευθεν ὁ κ. Νουμάς πρὸ δέκα περίπου ἡμερῶν τὴν ὑπὸ τοῦ «Χρόνου» καὶ ἄλλων ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων ἀναγκασθῆσαν εἶδῃσιν, ὅτι ὁ «Νουμάς» εἰτίναξε τὰ κῶλα ἐξ αἰτιίας, ἡ εἰδήσις παραμένει ἀληθής, ἀληθεστάτη, ὅπως θέλει ἀποδειχθῆ τετραγωνικώτατα ἐκ τῶν ἀψευδῶν ἀνακοινώσεων, τὰς ὁποίας σκοπῶ νὰ κἀνω εἰς τρεῖς ἐπιστολάς χάριν τῶν ἀναγνωστῶν σας. Ἄν ἐξακολουθῆ νὰ ἐκδίδεται εἰσέτι ὁ «Νουμάς», δὲν σημαίνει τίποτε καὶ ὁ λύχνος, ὅταν τοῦ σωθῆ τὸ ἔλαιον, ἀφίνει κάποιαν τελευταίαν ἀναλαμπήν. Ὡς τοιαύτην πρέπει νὰ ἐλάβητε, ὡς τελευταίαν δηλαδὴ ἀναλαμπήν τοῦ λύχνου τῆς μαλλιαρσύνης, τὴν

ἐξακολουθῆσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Νουμά», διότι τοῦ σωθῆκε πλέον φῶς! τὸ λάδι του!

Αἱ πληροφορίαι, τὰς ὁποίας θὰ σας δώσω, εἶνε ἀκριβεῖς, ἀκριβέσταται καὶ θὰ ἴδῃτε ὅτι δὲν θὰ τολμησῶν οἱ περὶ τὸν «Νουμᾶν» νὰ διαψεύσουν οὔτε μίαν ἰῶτα. Μοὶ τὰς ἔδωκε στενὸς μου φίλος, Κωνσταντινουπολίτης, ἄλλοτε Σαῦλος τοῦ Μαλλιαροῦ καὶ νῦν Παῦλος τῆς ἀθηναϊκῆς μας γλώσσης κ' ἡ τῆς ὀρθογραφίας. Δὲν τὸν ὀνομάζω, διότι δὲν ἐπιθυμῶ νὰ τὸν παραδώσω εἰς τὴν εὐσομον γλώσσαν τοῦ κ. Νουμά.

Ἀρχὴ τοῦ παραμυθίου λοιπόν:

Εἰς τὴν Κων(σταντι)πολιν λειτουργεῖ ἀπὸ τετραετίας περίπου μουσικὴ τὴς ἐταιρείας ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀδερφάτο τῆς Δημοτικῆς», ἀποτελουμένη ἀπὸ τρεῖς

N. G. ABAZOS

ΣΤΟΝ ΚΑΒΟ'

— Μὰ δὲ φαίνεστε δὰ καὶ τόσο γριζὶ !
— Πῶς δὲν εἶμαι ! πέρασα τὰ ἐξήντα !
— Ποῦ εἶναι ὁ γιατρός ; σουρτουκλεῖ ;
— Ποιὸς ξέρει ποῦ βρῖσκεται ὁ γεροκλασμένος !
Ἐπίτηδες εἶπα τοῦ Γιάννη νὰ κάτσομε δω παράμερα γιατί ὡς ἔρθη ὁ γιατρός ἀρχίζει κατὶ χῶρατα μὲ τὴν τραγουδήστρα, κατὶ ἀνοσιεῖς ξαναμωραμένου καὶ συχίζομαι.
— Ὅχι δὰ !— εἶπ' ὁ Κώστας. — Ὅ,τι πῆ ὁ καφερός ὁ γιατρός ἔχει τὸ γούστο του !
— Καλὸς καὶ ἄξιος εἶναι ! Φίλος πιστός, πονόψυχος, λαμπρός ἐπιστήμονας, εὐχάριστος σύντροφος ἕνα μονάχα τὸ κακὸ του, ξεχνάει πὼς γέραςσε καὶ μιλεῖ καὶ φέρνεται ὡς παλληκαράκι...

*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ στὸν ἀριθ. 308.

— Γιὰ σου Ὀλγα μου περίφημη ! Καθράκι μουγινης πάλε, καθράκι !— ἀκούστηκε μὴ χοντρή φωνάρα πὸ πέρα κι ὅλοι σκάσανε στὰ γέλια. Ἡ κυρὰ Σεβαστὴ κατέβασε τὰ μούτρα της.

— Ὅχι ! δυστυχία μας ! Μὲ πολὺ κακοὺς σκοποὺς μᾶς ἔρχεται καὶ θὰ κἀνῃ ρεζιλίγια...δὲν τὸ χω σκοπὸ, γιὰ τὸ Θεό, νὰ βγάλουμ' ὄνομα στὸ Λουτράκι. Σήκω, Γιάννη, πάμε νὰ φύγουμε...

— Καλὰ τὰ λὲς, μαμά, τώρα ποῦ μᾶς εἶδε...

— Μωρὲ ποῦ πῆγε καὶ τρούπωσε κείνος ὁ Γιάννης ! Σαράντα πέντε Γιάννηδες κ' ἐνὸς κοκκόρου γνώση ! Βρὲ γιὰ τὸ Θεό ! Λὲς καὶ σὰς κυνηγᾶνε σταυρωτῆδες...Σὲ καλὸ σας ! Βγάλτε, μωρὲ, ὄσω τὸ τραπέζι νὰ πάρομ' ἀγέρα !..

— Καλὰ εἶναι, τώρα, γιατρέ μου, τὸ τραπέζι ! Κόπιασε, κάτσε ἡσυχὰ καὶ μὴ φωνάζεις... Ἐέρεις οἱ πολλὰς φασαρίες δὲ μ' ἀρέσουνε.

— Μὰ πάντα, χριστιανή, θὰ μοῦ κἀνῃς τὴν κακιὰ πεθερά ; Σὰ δὲ σ' ἀρέσει ἡ συντροφιά μου, δὲν ἔρχομαι πιά κοντὰ σου καὶ ξεμπερδεύει ! Ἄ γιὰ τὸ Θεό !

— Ὅχι, δὰ, γιατρέ, τόσο χοντρά τὰ πράματα ! Βλέπω πὼς ἔχεις ὄρεξη νάρπαχτῆς ὡς πειτεινάρι...

— Γὼ μωρ' ἔχω κέφι γιὰ ἡ μάνα σου ;

Ἄστονε, Γιάννη μου,δὲν τὸν ξεσνερίζομαι...

— Ἦρθες μὲ τὸ κακὸ σου, γιατρέ, πὲς τὴν ἀλήθεια ! Πρὶν κάτσης ἀκόμα μᾶς ἀρχίσεις τὴς φωνῆς, δὲ μοῦδῶσες κατὸ οὔτε τὸ φίλο μου νὰ σοῦ συστήσω, τὸν κύριο Ζακωριδῆ... Τώρα ἦρθε στὸ Λουτράκι.

— Καλῶς ἔρρισες, παιδί μου ! Βλέπεις τὰ δικά σου ποῦ μοῦ κάνουνε, βλέπεις ; Τὶ νὰ πῆς ; Σὰν μπορεῖς κάνε κι ἄλλοιῶς !

Ἄξαφνα βροντήσανε τὰ βιολιά κ' ἡ Ὀλγα σηκώθηκε κρατώντας στὸ χεῖρ της ἕνα μικρὸ ντέφι λύγισε τὴ μέση της μὲ χάρη, χαμογέλασε γλυκὰ καὶ κουνώντας τὸ κεφάλι της τσαχπίνικα ἀρχισε νὰ τραγουδᾷ :

Ἔλα νὰ σμίξουμε τὰ δυὸ, νὰ γίνουμε ζευγάρι, κι ἐποῖος, πουλί μου, δὲ χαρῆ ὁ χάρος νὰν τὸν πάρη !
τρά λαλά, τρα λα λό.
μὲ σέτανε γελῶ !

Σὰν τέλειωσε τὴ στροφή τῆς ὄρεξε μὴ ψηλά τὸ ντέφι μὲ τὰ κουδονάκια καὶ ἀρχισε νὰ χορεύῃ ἕνα τρελλὸ χορὸν παράξενον, πούδειχνε ὅλη τὴν κορμιῶν της τὴ χάρη καὶ οὐλοσύνην δὲν ἀγγίζανε, θαρρεῖς,

ιατρούς, τούς κ. κ. Φ. Φωτιάδη, Ι. Σιώτην και Ραλλίδην, ένα τοσχιμπορον, τόν κ. Ι. Παντελίδην Παπαν, ένα δικηγόρον, τόν κ. 'Αλέξ. Πανταζήν, ένα διπλωματικόν υπάλληλον, τόν κ. Ι. Δραγούμην, και ένα υπάλληλον του μονοπωλίου του καπνού τόν κ. Δ. Τανταλίδην. Πρόεδρος της εταιρείας αυτής είναι ο κ. Φωτιάδης, ταμίας της ο κ. Ι. Παντ. Παπας και μέλη της άντεπιστέλλοντα, με ψήφον όμως, ο κ. Ψυχάρης διά την Γαλλίαν, ο κ. Πάλλης διά την 'Αγγλίαν, ο κ. Π. Βλαστός διά τας 'Ινδίας, ο κ. Ι. Παρμενίδης διά την 'Αμερικην και ο κ. Ταγκόπουλος διά την 'Ελλαδα. 'Η εταιρεία αυτή έχει τριπλούν σκοπόν: α') την αξάπλωση της γλώσσας, β') την εισπραξιν συνδρομών από διαφόρους αγαθούς δημογενείς και γ') την συντήρησιν του «Νουμά», οστις έχει αναλάβει εργολαβικώς και αντί ώρισμένου μηνιαίου επιδόματος να άνκηρύττη εμεγάλους άντρες και ισωτηρες της Ρωμισούνης» όλους τούς κυρίους τούς αποτελούντας την φιλανθρωπικήν αυτήν εταιρείαν. Οί έταίροι δίδοντες τόν παρ είν τόν κ. Ταγκόπουλο του λέγουν:

— Νά, αδερφέ, φά 'τον!

Και δι' αυτό ώνόμασαν και την εταιρείαν των «'Αδελφάτων» και ως 'Αδερφάτων την άνγνωρίζει ο Νουμάς ή μάλλον την άνεγνωρίζεν, διότι το 'Αδερφάτων τόν έφαγε σήμεραν.

'Ας είνε. Αυτό θα τώ ιδώμεν εν τή συνεχείᾳ της αφήγητέως μας. Τώρα άς αφήσωμεν τά πράγματα να έλθουν με την σειράν των.

Χρήματα τώ «'Αδερφάτω» έχει αρκετά, όσα δηλαδή δεν έπρόφθασε να του καταβροχθήσει ο «Νουμάς», και πόρους έχει αρκετούς, δεδηλωμένους και άδηλους. 'Υπάρχουν δυστυχώς πολλοί δημογενείς, και μάλιστα εν τώ έξωτερικώ, οστινες συλλαμβάνονται εύκολάτα εν τή παγίδι, τή κλωμένη «Γιά τή σωτηρία της Πατρίδος» — διότι όλοι αυτοί οί κύριοι παρουσιάζονται με την προσωπίδα του «'Εθνοσωτήρα».

*

Τά χρήματα αυτά, τά όποια οί κ. κ. του «'Αδερφάτου» αποκαλούν μελοδραματικώτατα «'Ιερά χρήματα», διατίθενται ούτω:

- 1) Διά την συντήρησιν του «Νουμά»
- 2) Διά την έκδοσιν Βιβλίων.
- 3) Διά την ύλικήν προστασίαν άπόρων συγγραφέων της σπέρας των.

τά πόδια της στη γη, ένα σύμφερον κόκκινο στριφογύριζε μ' όρμη και σε θάμπωνε, για να διαλυθώ ξαφνικά σ' ένα λύγισμα της δαχτυλιδένιας μεσούλας, σ' ένα χαμογέλιο πονηρό, που φιλιού σου γύρευε, σε μαργιόλικες ματιές, π' όπου κι ε στεκόσανε της έπαινης για δικές σου! Και βροντούσε πάλε τώ ντίφι και τά λαούτα με τά βιολιά δίνανε φτερά στα μαγεμένα πόδια της...

Ζωή που θα περάσουμε, με γλέντι και παιχνίδια -- για τώ φιλι μου χάνεσαι, και γώ για τώ στολίδια! τραλαλά, τρα λα λο για σέβανε γελώ!

'Εγειρε μπρός τώ λυγρό της κομιά, σε ναθελε να πέση στην άγκαλιά σου, λιγώσανε στον πόθο τά μαύρα μάτια της, γεμάτα φωτιά και λαύρα, και σ' ένα μακρό λαχταριστό φιλι σμίξανε τά κόκκινα χειλάκια της στον άγέορα, ξανοίγοντας σε άρροσέρο χαμόγελο! Με παιδιάτικο καμάρι έδειξε τώ χρυσό κοντογουνάκι, σήκωσε τώ φουστάνι, να τώ δείξη ταχα κι αυτό, ξεγυμνώνοντας πίστερο τά πόδια της, και μονομιάζ, σε να τρελλάθηκε στην πολλή χαρά, ξανάρχισε τώ τρελλό στριφογύρισμα, χτυπώντας τώ ντίφι στο κεφάλι, στα χέρια, στα γόνατα!...

4) Διά την προσωρινήν συντήρησιν διδασκάλων της Τουρκίας μαλλιάρων, όταν αί έφορία των σχολείων τούς αποστέλλουν εις τας έστιας των, και

5) Δι' άποθεματικόν κεφάλαιον, όπως συν τώ χρόνω έκδώσωσι καθημερινήν έφημερίδα!!

Μέχρι πρό δύο μηνών τά πράγματα εβάδιζον κανονικώς κατά τόν διαγραφέντα τρόπον. 'Από δύο όμως μηνών κ' έντεθεν επήλθε πλήρης διάστασις μεταξύ «'Αδερφάτου» και «Νουμά», πρώτον ένεκα της βουλμίας του δευτέρου, αίτούντος άδιακόπως χρήματα, και δεύτερον ένεκα της δυσαρσεκείας των ένταυθα δημοτικιστών κατά του «Νουμά», μη παύοντος να ύβριζη καπηλικώτατα όλους τούς μη «όρθοδόξους» μαλλιάρους, δηλ. τούς κ. κ. Βλαχογιάννην, Ξενοπούλον, Χαραλάμπην 'Ανδρέαδην, Καρκαβίτσαν, Παύλον Νιρβάναν, Βαρλέντην, Κίμωνα Μιχαηλίδην κλπ. και ύμνούοντος την άγιαν Τριάδα μόνον, Ψυχάρην, Πάλλην και Παλαμάν, την και πληρώνουσαν τούς ύμνους του.

Δικαιοτάτα ο ήμιμαλλιάρος και ήμιπροφήτης (βλέπε και «'Αποκάλυψιν») κ. Χαρ. 'Ανδρέαδης ο εκ Καππαδοκίας, φωνάζει εις τά καφενεία και εις τας πλατείας αδ Νουμάς είνε εκμεταλλευτής της Δημοτικής.

Και διατί είνε εκμεταλλευτής της Δημοτικής, καθώς και διατί άπεκηρύχθη υπό του «'Αδερφάτου» θα τώ αποκαλύψωμεν εις τας έπομένας έπιστολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

'Οφείλομεν να άνεμολογήσωμεν ότι οί εν Κων)πολει δημοτικισται, οί του «'Αδερφάτου» δηλ. ιδρυται και έταίροι, βλέπουν όπωσδήποτε γενικώτερον και άντισχολαστικώτερον τά πράγματα. Δι' αυτούς ο κ. Ξενοπούλος λ. χ. συντελεί σημαντικώς εις την αξάπλωση της γλώσσας, άδιάφορον εν πολεμεί συστηματικώς τόν κ. Ψυχάρην και εν ή γλώσσα των διηγημάτων του είνε καθαρώς άντιψυχαρική, παραμένουσα άγνώως δημοτική.

Δι' αυτούς ο κ. Νιρβάνας, όσον και εν συντάσει: τά άρθρα του εις την καθαρεύουσαν, θεωρείται πολεμιστής δεινός διά την αξάπλωση. Τώ ίδιον συμβίνει και με τούς άλλους λογίους μας. τούς όπωσδήποτε δημοτικιστάς, τούς όποιους εν τούτοις ο κ. Νουμάς αποκαλεί «'ακαθάρτους» — καθαρώτατος ών αυτός.

Συμβαίνει και τι άλλο, τώ όποιον άνάγκη να κα-

ταλογισθώ εις τώ ενεργητικόν του «'Αδερφάτου». 'Η πλειονοψηφία του είνε άντιψυχαρική. Δηλ. οί περισσότεροι εξ αυτών, των εν Κων)πόλει άδερφάτων άνέχονται τόν κ. Ψυχάρην, αλλά και δεν τόν παραδέχονται. 'Ιδιαιτέρως μάλιστα και τόν πολεμούν, όσον τοίς είνε δυνατόν ενεργούντες κατ' αυτό εν είδος κλεφτοπολέμου, ως τούτο εξεδηλώθη περιτρώως εις προσωπικήν τινα έριδα μεταξύ κ.κ. Ψυχάρη και Πάλλη, καθ' ήν τώ «'Αδερφάτω» έτάχθη με τώ μέρος του δευτέρου -- ίσως διότι ο δεύτερος, ο κ. Πάλλης δηλ. είνε και ο πλουσιώτερος.

Με την πολιτικήν αυτήν του «'Αδερφάτου» εστάθη αδύνατον να συμμορφωθώ ο κ. Ταγκόπουλος. Φανατικός εις την ιδέαν του, εις την ιδέαν δηλ. του αάπολύτου ψυχαρισμού -- όπως είνε φανατικοί εις τας ιδέας των όλοι οί στενοκέφαλοι, ίσως ίσως και εξ άλλης τινός αίτίας όχι και πολύ άσχετου με όλικά ζητήματα άνεκήρυσεν άρχηγόν του τόν κ. Ψυχάρην και έπετίθετο άμειλικτως και βαναύσως κατά παντός λογίου, μη ψυχαρικού. Διά τόν στενοκέφαλον αυτόν κύριον μεγαλειτέραν άξίαν έχει ο κ. Βαρλέντης λ. χ. διότι κατατρώγει τά τελικά ν' από τόν κ. Καρκαβίτσαν ή τόν κ. Γρυπάρην, διότι γράφουν «σαν θέλει» και όχι «σε θέλει». Θάνατος λοιπόν κατά των μη ψυχαριστών, θάνατος έναντίον όλων των μη συμμορφούμενων προς τά γλωσσοκοπανιστικά θέσφατα του εν Παρισίοις 'Ελληνογγέλλου αίρεσιάρχου θάνατος και κατά του «'Αδερφάτου» άκόμη, άφού και τούτο εν ταίς μυσικαίς ενεργείαις του φωράται ως μη «'Ορθόδοξον».

*

Πάντα ταύτα, έννοείται, κατηγήθησαν υπό των ένταυθα δημοτικιστών εις τώ «'Αδερφάτω». Συνετάχθη μάλιστα και «κοινή τις διακοίνωσις», ύπογραφέισα παρ' άπάντων των ένταυθα κ' εν ταίς έπαρχίαίς δημοτικιστών, ήτις και άπεστάλη εις τώ «'Αδερφάτω» με την ρητήν άπαίτησιν να άποκηρυχθώ ο «Νουμάς» και να παύση να ύποστηρίζεται χρηματικώς παρά του «'Αδερφάτου», διότι εν έναντία περιπτώσει: οί ύπογεγραμμένοι εν τή διακοίνωσει θ' άποχωρήσωσι τώ άγώνω και θα παύσωσιν έντες δημοτικισται.

'Αμα τή λήψει της «διακοίνωσεως» τώ «'Αδερφάτω» έθουρβήθη και πολύ δικαίως, έχον δε και λόγους κατά του κ. Ταγκοπούλου, ως έντος από χαρακτήρος άντιπειθαρχικού και ως αίτούντος άδιακόπως χρήματα, προέβη, κατόπιν έπανειλημμένων συ-

Μά γώ βλέπω σωστή Μαινάδα, βρε αδερφέ -- είπ' ο γιατρός σαν τέλειωσε ξέρεις πως δεν έχει ταίρι στο είδος της; Για σου Όλγα!

— 'Ε ε! γιατρέ, ρεζιλίκια δέ μου χρειάζονται -- είπ' ή κυρία Σεβαστή, κόβοντάς του τώ βήχα..

— Βρε αδερφέ όλος ο κόσμος χειροκροτάει...

— Δεν είν' άνάγκη τώρα να ρεκλαμάρης την κρίση σου! Σαν έρθη με τώ δίσκο της παίνοσε τη όσο θές. Δεν μπορείς ναφήσης τις φωνές;

— Καλά, μαννούλα καλά! Τώ βλέπω γώ πως θα με βάλης σε θεογονασία... Τσιμουδιά! Θά την καταπιώ τή γλώσσα μου.

— Δέ μου λές Κώστα -- είπε ο Γιάννης για ναλλάξη κουβέντα, με τώ Θόδωρο εΐσανε τόσην ώρα;

— Γυρίζοντας άπ' τώ ταχυδρομείο βρήκα στο δρόμο ένκ δάσκαλο που τόνο γνώριζα πό παιδί. Σώνει και καλά ήθελε να με πάρη σπίτι του, να με τρατάρη καφφέ. Μπήκα για μια στιγμή κ' έκατσα δυό ώρες! Κι αυτός κ' ή γυναίκα είνε για τά πανηγύρια, ταίρι, με τώ Θεό, δεν έχουσε! Σαν τούς έρησα βρήκα τώ Θόδωρο.

— Και πού κάνει τώ δάσκαλο;

— Πρώτα εΐτανε δάσκαλος, ύστερα κάποιος βουλευτής του τόπου του, Μωραΐτης είνε, τότε

διώρισε τελώνη, πριν γενή ο καινούριος νόμος. 'Ετσι κερδίζει πιότερα!

— 'Α βέβαια! Ένας κατεργάρης κερδίζει.

— Αύτός είνε κουτοπόνηρος, έχει όμως μια γυναίκα στρίγγλα! ο Θεός να πέ φυλάξη! Παράξενο άντρόγυνο. Είνε κ' οί δυό Μακρακιστάδες κι όλο με ρητά της Γραφής σου μιλάνε! 'Επειτα καμαρώνουν πως ξέρουνε γράμματα -- κ' ή γυναίκα του εΐτανε δασκάλα -- και σου πετούνε κάτι 'Ελληνικούρες, που σε πιάνει άνατριχίλα. Θέξουνε τώρα δώ, να τούς καμαρώσετε. Στάσου μωρέ!... να! να τούς! πώ να τούς φέρω...

— Ούφ! τί τούς ήθελε τώρα! για φόρτωμα;

— 'Αφησε, χριστιανή, να γελώσουμε και λιγάκι! Πώς άλλαξες έτσι, Σεβαστή, δέ μου λές;

— 'Α βέβαια! 'Ο γιατρός μας είνε τώρα στίς χαρές του που θα βρή κορόδα!

'Ο Κώστας, με περισσό καμύρι, κουβάλησε τώ ταιριαστό άντρόγυνο, για τώ γενάτι της θειάς του. 'Ο κύρ Θεόφιλος Πούπουλος εΐτανε καμιά πενήντα-τρια χρονώ άνθρωπος, ψηλός, ξερακιανός, μαυροκί βάλτε τώρα στο νού σας δυό κτάκια μικρά καιί στρογγυλά, σαν της κότας, με κά μύτη μακρουλή και

νεδριάσεων και συνεννοήσεων μετά των εν τῇ ἀλλοδαπῇ διαβιούντων ἐταίρων, εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ διακόψῃ τὰς σχέσεις του μετά τοῦ «Νουμά», νὰ τὸν ἀποκηρύξῃ καὶ νὰ ἐπιτύχῃ παντὶ τρόπῳ τὴν διακοπὴν τῆς ἐκδόσεώς του.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἡ ὀριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος, ἀνεκοινώθη εἰς τὸν κ. Ταγκόπουλον κατὰ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου, ὅτε ὁ «Νουμάς» διεκόπη δῆθεν προσωρινῶς δι' ἓνα μῆνα.

Διατὶ ἐπανελήθη τῶρα ἡ ἐκδοσίς του καὶ πῶς συντηρεῖται μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν καὶ ἀποκήρυξιν τοῦ «Ἀδερφάτου», θέλω σὲς ἐκθέσει ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τελευταίᾳ ἐπιστολῇ μου. Ὁ φίλος μου, ὅστις μοὶ ἔδωκε ταύτας τὰς ΑΚΡΙΒΕΙΣ καὶ ΔΝΑΜΦΙΣΒΗΤΗΤΟΥΣ πληροφωρίας, ἔλαβεν ἐσχάτως διεξοδικὴν καὶ αὐθεντικωτάτην ἐπιστολὴν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἐξιστοροῦσαν πάντα τὰ μετὰ τὴν διακοπὴν τῶν «διπλωματικῶν σχέσεων» συμβάντα. Ἡ τρίτη λοιπὸν ἐπιστολή μου θέλει περιέχει αὐθεντικὴν καὶ περιεργωτάτην περίληψιν τῆς ἐν λόγῳ ἐπιστολῆς τοῦ φίλου μου.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΡΙΤΗ

Διὰ νὰ προλάβω κάθε δῆθεν διάψευσιν τῶν ὄσων ἐν ταῖς προηγουμέναις ἐπιστολαῖς μου, πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ, σὲς ἀνεκοίνοσα, παρακαλῶ τοὺς τοῦ «Ἀδερφάτου τῆς Πόλης» καὶ τοὺς τοῦ «Νουμά» ἔθνο-ἰωτῶρες (!!) νὰ μοὶ ἀπαντήσουν κατηγορηματικῶς εἰς τὰ ἐξῆς ἐρωτήματα :

- 1) Εἶνε ἀληθὲς ἢ ὄχι, ὅτι ἀφ' ἧς ἀπεχώρησεν ὁ κ. Πάλλησ τοῦ «Νουμά» ἀνέλαβε τὸ «Ἀδερφάτον» τὴν συντήρησίν του;
- 2) Εἶνε ἀληθὲς ἢ ὄχι, ὅτι εἰς τὰ ἐμπορικὰ βιβλία τοῦ κ. Ἰωάννου Παντελίδου Παππᾶ (ἐν Γαλατῆ Κων)πόλεως) ὑπάρχει ἀνοικτὴ μερὶς δοῦναι καὶ λαβεῖν ὑπὸ τὸν τίτλον «Νουμάς»;
- 3) Εἶνε ἀληθὲς ἢ ὄχι, ὅτι τὰ τυπογραφικὰ τοῦ «Νουμά» πληρώνονται ἐκ Κων)πόλεως;
- 4) Εἶνε ἀληθὲς ἢ ὄχι, ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ «Ἀδερφάτου» δι' αὐστηρᾶς ἐπιστολῆς του ἐδήλωσε ρητῶς καὶ ἀπεριφράστως, ὅτι ἀποσύρει τὸ «Ἀδερφάτο» τὴν τε ὕλικὴν καὶ ἠθικὴν προστασίαν του ἀπὸ τὸν «Νουμᾶν»;
- 5) Εἶνε ἀληθὲς ἢ ὄχι, ὅτι ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ «Ἀδερφάτου» κ. Ι. Δραγούμης διελθὼν ἐσχάτως ἐξ

Ἀθηνῶν οὔτε ἠθέλησε κἄν νὰ ἴδῃ τὸν κ. Ταγκόπουλον, διότι τοιαύτην ρητὴν διαταγὴν εἶχε λάβει παρὰ τοῦ κ. Φωτιάδου, τοῦ Προέδρου τοῦ «Ἀδερφάτου»;

Εἶνε ἄνδρες ὅλοι αὐτοὶ οἱ κύριοι καὶ δι' αὐτὸ εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ ἀποτολήσουν νὰ διαψεύσουν οὔτε γραμμὴν ἐκ τῶν ἑνωτέρω καὶ δι' αὐτὸ τὰ ἐρωτήματά μου θὰ μείνουν ἔνευ ἀπαντήσεως.

*

Ἐπανερχομαι εἰς τὴν ἀφήγησιν τῶν γεγονότων.

Κατὰ τὸν παρελθόντα Μάιον ὁ κ. Ταγκόπουλος μετέθε κατεσκευασμένως εἰς Κων)πολιν διὰ νὰ στερεώσῃ τὴν κλονιζομένην θέσιν του. Εἶχε μυρισθῆ ὁ ἐν λόγῳ κύριος ὅτι ἐγεννήθη δυσάρεστιά τις ἀρκούτως δυνατὴ κατ' αὐτοῦ καὶ ὅτι τὸ «Ἀδερφάτο» εἶχεν ἀποφασίσει τὸν ἐξοβελισμόν του ἐκ τοῦ ἀγῶνος. Τὸ ταξιδιόν του ὁμῶς δὲν τὸν ἔσωσε. Ἀνεστάλη μόνον προσωρινῶς ἡ παῦσις του, ἥτις ἐπῆλθεν ἀκριβῶς δύο μῆνας μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἐκ Κων)πόλεως. Ὁ κ. Ταγκόπουλος ἐπαύθη ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ «Νουμά». Αὐτὸ εἶνε πλέον γεγονός ἀναμφισβήτητον. Τί σημαίνει ἀν ἐξακολουθῆ νὰ ἐκδίδῃ τὸν «Νουμᾶν»; Ἦτο μισθωτὸς τοῦ «Ἀδερφάτου» καὶ ἀφοῦ τὸ «Ἀδερφάτο» ἔπαυσε νὰ τὸν πληρῶνῃ σημαίνει ὅτι ἔπαυσε νὰ εἶνε καὶ διευθυντὴς τοῦ «Νουμά».

Ὁ «Νουμάς» ἔχει περισσὴν αὐθάδειαν καὶ καθόλου παραδοξὸν νὰ παρουσιασθῆ μεθαύριον (ἂν ἐξακολουθῆ, ἔνοεῖται, νὰ ἐκδίδεται ἕως μεθαύριον) καὶ νὰ τὰ διαψεύσῃ ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα.

*

Τί μέλλει τῶρα γενέσθαι μετὰ τὴν μέλλουσαν διακοπὴν τοῦ «Νουμά»; Οἱ Μκλληανοὶ θὰ μείνουν ἔνευ ἐπισήμου ὀργάνου;

Ὅχι, αὐτὸ δὲν γίνεται. Εἰς τὴν Συνταγματικὴν Τουρκίαν σήμερον εἶνε εὐκολωτάτη ἡ ἐκδοσις ἐφημερίδος καὶ ὡς θετικώτατα ἐπληροφωρήθη τοιαύτην ἐφημερίδα σκοπεῖ νὰ ἐκδώσῃ καὶ τὸ «Ἀδερφάτο», πραγματοποιοῦν οὕτω καὶ τὸ παλαιόν του ὄνειρον, νὰ ἔχῃ ἐφημερίδα ἀποκλειστικῶς ἰδικήν του, ἐκδιδομένην ὑπὸ τὴν ἄμετον ἐπίβλεψίν του, ἐφημερίδα κοσμίαν, μετριοπαθεῖ, ἐξυπηρετοῦσαν τὰ συμφέροντα... τοῦ κόμματός καὶ συντελοῦσαν οἰονεὶ εἰς τὴν μεγαλειτέραν ἐξάπλωσιν τῆς γλώσσας ἐν Τουρκίᾳ. Διότι, πάνυ δικαίως, οἱ τοῦ «Ἀδερφάτου»

φρονοῦν, ὅτι τὸ κέντρον τοῦ ἀγῶνος τῶν πρέπει νὰ μεταφερθῇ ἐν Κων)πόλει, ἐνθὼ οἱ δημοτικισταὶ πολεμοῦνται λυσσωδέστερον παρὰ τοῦ ἐπιχωρίου Τύπου καὶ οἱ ὀπαδοὶ τῶν μετροῦνται εἰς τὰ δάκτυλα τῆς μισῆς χειρός. Ἐκδίδοντες ἐφημερίδα ἐν Κων)πόλει ἀπολυτροῦνται καὶ ἀπὸ τοὺς γαμψοὺς ὄνυχας τοῦ κ. «Νουμά», καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν φαρμακεράν του καὶ ἐχιδνοειδῆ γλώτταν.

Ὅταν, σὺν Ψυχρῇ καὶ Πάλλῃ, ἐκδοθῇ ἡ ἐν λόγῳ ἐφημερίς, τότε δὴ τότε τὸ προμηνυόμενον γλέντι θὰ εἶνε θεσπέσιον. Διότι ὁ κ. Νουμάς, χάνων τὴν λείαν ἀπὸ τὰς χεῖρας του, δὲν θέλει σιγήσει, θὰ βάλῃ, κατὰ τὴν συνήθειάν του, τῆς φωνῆς, καὶ τότε δια τὰ ἄπλυτα τοῦ Μαλλιαρισμοῦ θὰ ἀπλωθοῦν εἰς τὸν ἥλιον νὰ τὰ καμαρώσωμεν.

*

Ταῦτα εἶχον νὰ σὲς ἀνεκοινώσω, ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντά, καὶ εἰς τοῦτο προέβην διότι φρονῶ ἀδιστακτικῶς ὅτι ὁ Μαλλιαρισμὸς πρέπει νὰ κτυπηθῇ παντοιοτρόπως, ὡς ἀπεργαζόμενος τὴν διάσπασιν τῆς ἐνόητος τῆς Φυλῆς μας καὶ ὡς ἐξευτελιζῶν τὸ σύγχρονον ἐλληνικὸν πνεῦμα.

Εὐχαριστῶν ὑμᾶς διότι μοὶ παρίσχετε τὰς φιλοξένους στήλας σας,

Διατελῶ κτλ.

Πρόθυμος ΝΕΟΕΛΛΗΝ

Αἰ, τῶρα ποὺ τὰ διαβάσατε ὅλ' αὐτά, πέτε μας καὶ λόγον σας ἂν τοὺς χρειάζεται ἀπάντησι καὶ τί εἶδος ἀπάντησι τοὺς χρειάζεται. Ἡ δική μας ἡ γνώμη εἶναι πῶς σὲ συγκοφαντίες τόσο χοντρές καὶ σὲ βροσιᾶς καὶ ψευτιές τόσο ἀδιάντροπες, ἡ μόνῃ ἀπάντησι ποὺ χρειάζεται εἶναι ἡ σιωπὴ. Καὶ θὰ σωπαίναμε ἂν ὁ λιβελλογράφος τοῦ «Χρόνου» δὲν ἄγγιζε μὲ περισσὴ ἀνευλάβεια πρόσωπα ποὺ στέκονται πολὺ ψηλὰ καὶ ἂ δὲν ἀγωνίζονται, καταχθόνια δουλεύοντας, νὰ στείρῃ τὴν διχόνοια ἀνάμεσόν μας καὶ νὰ μᾶς παρουσιάσῃ στὰ μάτια τοῦ κόσμου σὰν ἓνα κοπάδι ἀπὸ λυσσασμένους λύκους ποὺ ἄλλη δουλιὰ δὲν κάνουν ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἴσαμε τὸ βροδί καὶ ἄλλη σκέψη δὲν ἔχουμε, παρὰ νὰ τραγώμαστέ ἀναμεταξύ μας καὶ νὰ κοιτάζουμε πῶς νὰ βγάλῃ ὁ ἓνας τὸ μάτι τοῦ ἄλλουνοῦ.

Πῶς ὑπάρχει κάποιος σύλλογος τῆς Δημοτικῆς στήν Πόλιν δὲν τὸ ἀρνοῦμαστέ, οὔτε ὁ

κατεργῆ, σὰ νὰ τὴ λιάνεψες μὲ τὸ κοντυλομάχαιρο, μ' ἓνα στόμα γαϊδουρινό, ποῦδειχες στὸ γέλιο του καὶ τὰ δόντια, κ' ἔχετε σωστὴ τὴ ζουγραφιά του. Ὁ ἄλλο, περασμένα τὰ σαράντα ψηλὴ, παχὰ καὶ κοντόλαιμη, μὲ κρεμαστὸ προγοῦλι καὶ ψηλὰ πάντα σηκωμένο κεφάλι, μὲ γαλαζία πεταχτὰ μάτια, κούτελο στενὸ καὶ στόμα τουρλωτὸ Ἀράπικο, εἶχε κάτι τὸ σκληρὸ καὶ ἀπότομο στὴν ὄψιν τῆς, σοῦ φαινότανε πάντα σὰ θυμωμένη. Σὰ βγαίνανε μαζί περίπατο πῆγαιν' αὐτὴ δύο βήματα μπρὶς καὶ ἀκολουθαγε κείνος πίσου τῆς σὰν κοπέλι...

— Ὅριστε, ὄριστε! Ἀπὸ δῶ κ. Γραμματικὴ.. Φέρε καφρεντζῆ δύο καρέκλες.. Ἡ κυρία Σεβαστὴ μὲ τὰ παιδιὰ τῆς, ὁ γιατρός μας κύριος Γαληνίδης.. Ἡ κυρία Γραμματικὴ ζύγωσε μὲ πόζα τὸ τραπέζι τους, χαίρετις ὅλους μεγαλόπρεπα κ' ἔκατσε κοντὰ στὴ μάνικα τοῦ Γιάννη, γνέφοντας στὸν ἄντρα τῆς νὰ κάτῃ κοντὰ στὸ γιατρό. Ὁ δόλιος χαίρετις καὶ αὐτὸς κ' ἔκατσε στὰ βουβά, βλέποντάς τῃ στὰ μάτια, σὰ νὰ περίμενε σημάδι γιὰ νὰ νοιξῇ τὸ στόμα του! Φαίνεται πῶς τάντρογυνο αὐτὸ γιὰ νὰ δείξῃ πῶς εἶτανε τοῦ κόσμου, πῶς μύριζ' ἀρχοντιά, κατὰ τὸ λεγόμενον, ὅσο εἶχε νὰ κρατᾷ

σφαλισμένο τὸ στόμα του, παίζοντας ὅταν καὶ ἂν βρισκότανε πανιομίμη μιλοῦσες καὶ σ' ἀποκρινότανε μὲ κανένα μονόλογο ἢ γνέψιμο. Ἐναμιλοῦσες, μπουρούσες νάκούσῃ; κανένα ρητὸ ἀπ' τὸ Βαγγέλιο! Σὰν κοτοψῆς νὰ πῆς καὶ ἄλλο λόγο, σοῦ πετούσε δύο τρεῖς Ἑλληνικοῦρες χοντρές καὶ τότε πιά βουθκινόσανε καὶ σύ! Μόλις ἤρθανε χύθηκε σ' ἔλους βουδαμάρα καὶ τὰ παιδιὰ μὲ τὸ στανιὸ βροτοῦσαν τὰ γέλια, βλέποντας τὸ γιατρό νὰ γουρλώνῃ τὰ μάτια του καὶ νὰ κοντανασαίνη, σὰ νὰ κιντύνευσ νὰ πάθῃ ἀποπληξία. Στὸ τέλος δὲ βάσταζε πιά, ξερόβηξε κ' ἔκανε γιουρούσι στὴ δασκάλα!..

— Καὶ πῶς τὰ περνάτε δῶ κυρία Γραμματικὴ; Γιατὶ δὲν ἐρχεστε καὶ σεῖς στὸ καφενεῖο νὰ περᾶστε λίγο τῆ. Ὁρα σας; ντίπ καλογέρα γενήκατε;

— Μωραίνε Κύριος ἐν βούλειται ἀπωλέσαι! — τὰποκρίθηκε κείνη λίγο ψευδὰ, ὅπως κάνουν μερικὲς ψευταρχόντισσες.

— Τί πᾶει νὰ πῆ αὐτό; Ἐδῶ, θορῶ, δὲν ἔχει τὸν τόπο του!

— Ἦλομεν, ἰατρέ, χάριν λουτρῶν καὶ οὐχὶ δι' ἀμαρτωλῶς διασκεδάσεις. Ὑμεῖς, ὡς ἰατρός, δέον νὰ δίδητε τὸ καλὸν παράδειγμα εἰς τὸν ὄχλον· δὲν ἔχει οὕτω, κυρία Σεβαστὴ; ἰατροῦ παρόντος πάσα

ἀρχὴ παυσάτω!

— Ἀπὸ τὸν Ἄη Θόδωρο καὶ στὴ Φανερωμένη! Πελάγωσα, βρε παιδιὰ, ἔτσι μὲ τὸ Χριστό!

— Σιωπὰ! Μὴ λαμβάνῃς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἐπὶ ματαιῶν! — φώναξε μὲ θυμὸ ἡ Γραμματικὴ καὶ τὰ παιδιὰ δὲν μπόρεσανε πᾶ νὰ κρατήσουνε τὰ γέλια...

Γελαῖ ὁ μωρὸς κἄν μή τι γελοῖον ἦ! — πρόσθεσε τότε καὶ ὁ δάσκαλος φουρκισμένος.

— Φρόνιμα, παιδιὰ, φρόνιμα! Τί τρόπος εἶν' αὐτός! — τοὺς εἶπ' ἡ κυρία Σεβαστὴ στενοχωρημένη, παίρνοντας τὸ μέρος τῆς μουσαφίρισσας.

— Ἰδέτε, κυρία Γραμματικὴ, ἐκείνην ἐκεῖ τὴν λέμβον, μετὰ τοῦ λευκοῦ ἰστίου, ὅποσον ταχέως πλέει καὶ μετὰ πόσης χάριτος! — εἶπε κοροϊδευτικὰ ὁ Κώστας, λυγίζοντας τὴν ἀγριοφωναρία του...

— Ἀγράμματα ὅλοι, ἀγράμματα, ἐναλφάθηται! Μὴ λέγε ποτὲ τὴν λέμβον ἀλλὰ τὸν λέμβον, μὴ λέγε τὰς στήλας τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἀλλὰ τοὺς στύλους, τοὺς στύλους! — φώναξ' ὁ δάσκαλος μὲ πτότερο θυμὸ καὶ τραβῆξε πῶς πέρα τὴν καρέκλα του, σὰ νὰ φεθῆθηκε μὴν πάρῃ ἀπ' τοὺς ἀγράμματος κάποιον μόνιμα!

— Κι ἂν ποῦμε, χριστιανέ, θηλυκὲς τίς στῆ-

ΔΗΛΩΣΗ

Ένας ΝΕΟΕΛΛΗΝ, σὲ τρία φύλλα τοῦ «Χρόνου», βρισιές, ψευτιές καὶ συκοφαντίες ἀραδιάζοντας, κοκκορεύτηκε πὼς ξεσκεπάσε τὰ «Παρασκηνία τοῦ μαλλιαρισμοῦ» καὶ μᾶς προκαλεῖ νὰ παντήσουμε σὲ μερικὰ ἐρωτήματα πού μᾶς βάζει. Ὁ κύριος αὐτὸς θάνα ἀρκετὰ ἔξυπνος καὶ θὰ ξέρεει πὼς σὲ ἀνυπόγραφους λιθελλοὺς δὲν ἀπαντᾷε κάθε γνωστικὸς ἄθρωπος· ἂ θέλει ἀπάντησιν, ἕς φανερώσει τὸν ὄνομά του καὶ ἀμέσως θὰν τὴ λάβει. Ὅσο ὅμως ξακολουθεῖ νὰ κρύβεται, μένει συκοφάντης καὶ ἀναπτορὸς, κ' ἔχει τὸ λεύτερο νὰ λέει ὅ,τι θέλει. Ἐάνεις δὲ θὰν τοῦ ἀπαντήσῃ ποτέ. Ἐὰ ἀξιοσέβαστα πρόσωπα πού βρίζει στέκονται ψηλά, καὶ φιλολογικῶς καὶ κοινωνικῶς, τόσο ψηλά πού νὰ μὴν τὰ φτάνουν οἱ ρυπαρότητες τοῦ ὄνομου. Ὅσο γιὰ τὸ «Νουμᾶ» τοῦ κἀνουμε τὴν τιμὴν νὰν τοῦ δηλώσουμε

α) Πὼς ξακολουθεῖ καὶ θὰ ξακολουθεῖ νὰ βγαίνει ταχτικῶς.
β) Πὼς συνεργάζεται ἀδερφικώτατα μὲ ὅλους ὅσοι ἀγωνίζονται γιὰ τὴ δημοτικὴ γλῶσσιν, δίχως νὰν ἡμεῖνος οὔτε σὲ κόμματα φιλολογικὰ οὔτε σὲ πρόσωπα, καὶ
γ) Πὼς δὲν ὑπάρχουν ἄπλυτα στὸν ἀγῶνα μᾶς γιὰ νὰν τὰ βγάλει ὁ «Νουμᾶς» καμιά μέρια «εἰς τὸν ἥλιον», μὰ ὅλη ἡ δουλειά μᾶς εἶναι καλοπλυμένη, καὶ ὀλοκάθαρη καὶ δὲ φοβᾶται τὸ φῶς, ἀφοῦ γιὰ κάποιον φῶς, πού τὸ λέν Ἀλήθεια, γίνεται.

Δ. Η. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντὴς τοῦ «Νουμᾶ»

Ἡ δῆλωση δημοσιεύτηκε στὴν «Ἀκρόπολη» τῆς Τετάρτης (19) τοῦ Σεπτεμβρίου, σελ. 2, στήλ. 4). Καὶ τώρα σταυρώνουμε τὰ χεῖρά μᾶς καὶ καρτεροῦμε νὰ φανερώσει ὁ κ. Λιβελλογράφος τοῦ «Χρόνου» τὸν ὄνομά του. Καὶ πρέπει νὰν τὸ φανερώσει, ὅχι μόνο γιὰτὶ κάθε ἄν-

πάρχει καμιά ἀνάγκη νὰν τὸ κρύψουμε. Ναι, ὑπάρχει ὁ Σύλλογος αὐτός, καὶ κείνοι πού ἰδρύσανε καὶ διευτύνουνε αὐτὸ τὸ Σύλλογο, δὲν εἶναι ἐκβιαστές καὶ διακονιαροί, καθὼς τοὺς παρουσιάζει ὁ λιβελλογράφος τοῦ «Χρόνου», μὰ ἄντρες πού βαραίνονε σημαντικὰ στὴν κοινωνία τῆς Πόλης, ἄντρες ὄλκᾶ ἀνεξάρτητοι ὄλοι τους, ἄντρες ἐπιτέλους πού τιμοῦν τὸ ἔθνος τους. Γράφοντας ὁ λιβελλογράφος τοῦ «Χρόνου» τὸν ὄνομα ΦΩΤΙΑΔΗΣ θὰ θαρρεῖ πὼς γράφει τὸν ὄνομα κανενὸς κοινῶ ἀνθρώπου, γιὰτὶ ἀλλιώτικα, ἂν ἤξερε πόσο εἶναι βαρὺ αὐτὸ τὸ ὄνομα, δὲ θὰποκοιτοῦσε νὰν τὸ ἀγγίξει μὲ τὴν πέννα του τὴν ἀδιάντροπη. Καὶ μόνο πού ὑπάρχει ἓνας ΦΩΤΙΑΔΗΣ στὸν ἀγῶνα μᾶς καὶ μόνο πού ἀγωνίζομαστε πλάι σ' ἓναν τέτιον ἀξιοσέβαστο ἄντρα, τὸ θεωροῦμε τιμὴ μᾶς, ἐμεῖς οἱ στενοκέφαλοι, ἐμεῖς οἱ μισωτοί, ἐμεῖς πού πλερώνομαστε γιὰ νὰ «διασπάσωμεν τὴν ἐνότητα τῆς φυλῆς μᾶς καὶ νὰ ἐξυτελιώσωμεν τὸ σύγχρονον Ἑλληνικὸν πνεῦμα!»

Ὁ Παρᾶς! Νά, τί τοὺς συγκινεῖ καὶ τί τοὺς κάνει νὰ λυσιάζονε μαζί μᾶς. Ὁ Παρᾶς! «Τὸ Ἀδερφάτο ἔχει παρᾶ. Καὶ τὸν παρᾶ αὐτόνε τὸν τρώει ὁ «Νουμᾶς». Καὶ πρέπει πιά νὰ πάρει νὰ τρώει, ἀρκετὰ ἔφαγε, νὰ φάμε τώρα καὶ μεῖς». Νά, τὸ τραγοῦδι τους. Καὶ στὸ τραγοῦδι αὐτὸ τοὺς σιγοντάρουν, ἀλοίμονο! καὶ δικοὶ μᾶς, ἀφοῦ καὶ αὐτὸς ὁ ἀγαθὸς κ. Ἀντρεάδης, ὅσο δημοσιευόντουσαν τὰ λιβελλογραφήματα τοῦ «Χρόνου», γύριζε στοὺς καφενέδες καὶ στὶς πλατεῖες, κατὰ τὴν ἀμιάρευτη συνήθεια του, καὶ φώναζε:

— Νά, αὐτὸ πού σᾶς ἔλεγα! Ὁ «Νουμᾶς» πλερώνεται, γιὰτὶ ἂ δὲν πλερώνότανε θὰ γύριζε καὶ αὐτός, σὰν καὶ μένα, σ' ἀνατολὴ καὶ δύση νὰ πουλάει βιβλία καὶ νὰ γράφει συντρομητάδες!...

Ἀδύνατο νὰ γιομίσει τὸ κεφάλι ἐνὸς τιποτένιου πὼς μπορεῖς νὰ δουλεύεις καὶ γι' ἄλλο σκοπὸ, καὶ ὄχι μόνο γιὰ τὸν παρᾶ. Καὶ δὲς του βρισιές καὶ δὲς του συκοφαντίες γιὰ τὸν ἔρημο τὸν παρᾶ! Εἶδατε; Καὶ τὸ «Ἀδερφάτο» πῆγε μὲ τὸ μέρος τοῦ κ. Πάλλη, γιὰτὶ ὁ κ. Πάλλης εἶναι πλουσιώτερος ἀπὸ τὸν κ. Ψυχᾶρη. Παλιανθρωπιές καὶ βρωμοκουβέντες πού συχαίνεται κανεὶς ὅταν ἀναγκάζεται νὰν τις ξαναπεῖ.

Τυφλωμένος ἀπὸ τὸν παρᾶ καὶ ὁ λιβελλογράφος τοῦ «Χρόνου» παρουσίασε καὶ τοὺς

δημοτικιστὰδες γιὰ ἡλίθιους, ἀφοῦ τοὺς ἔβαλε νὰ λένε αὐτὸ «Ἀδερφάτο» τῆς Πόλης — «Ἡ παύεις τὸ Νουμᾶ ἢ παύονε νᾶμαστε μὲ τὴ δημοτικὴ!» σὰ νᾶναι ὁ τίτλος τοῦ δημοτικιστῆ κανένα ἐπάγγελμα ἢ καμιά δημόσια θέση. Μὴ χειρότερα!

*

Τὸ «Ἀδερφάτο τῆς Πόλης» καὶ ὁ «Νουμᾶς» ἀλληλοτρώγονται. Ποιά ἀπόδειξη μᾶς φέρνει; Καμιά. Τὸ λέει μοναχά. Μιὰ ἀπόδειξη μοναδικὴ ὑπάρχει γι' αὐτὸ τὸ ἀλληλοφάγωμα, ὁ ἴδιος ὁ «Νουμᾶς». Μὰ ξεφυλλίστε τοὺς τόμους του καὶ νὰ δοῦμε πού θὰ βρεῖτε καὶ τὸ παραμικρότερο σημάδι γι' αὐτὸ τὸ ἀλληλοφάγωμα. Μήπως αὐτὸ τὸ ἀλληλοφάγωμα φανεῖ στὸ μέλλον; Αἶ, μὰ τότε χρειάζεται κάπια ὑπομονὴ καὶ θὰ δεῖτε πὼς οὔτε τότε θὰ φανεῖ τὸ παραμικρότερο. Ἀκόμα καὶ ἡ σημαντικὴ μελέτη «Οἱ Κοινότητες» πού δημοσιεύεται τώρα στὸ «Νουμᾶ» εἶναι γραμμένη ἀπὸ μέλος τοῦ Ἀδερφάτου.

Θὰ βγάλει, λέει, φημερίδα δική του τὸ «Ἀδερφάτο» καὶ τότε θὰ μᾶς τὰ ξεσκεπάσει ὄλα ὁ Νουμᾶς! Μάτια μου! Τέτιο γλέντι μὴν τὸ περιμένετε! Νὰ βγάλει φημερίδα τὸ Ἀδερφάτο. Νὰ βγοῦν καὶ ἄλλες δέκα εἰκοσι φημερίδες στὴ δημοτικὴ ὁ Θεὸς νὰ δώσει! Τί ἄλλο θέλουμε; Τί μεγαλύτερη νίκη ἀπ' αὐτὴ ἔχει νὰ ὄνειρευτεῖ ὁ «Νουμᾶς»;

Μὰ εἴπαμε, ὁ παρᾶς τὸν τυφλώνει τὸν ἄνθρωπο κ' εἶσι τὸν κάνει νὰ βλέπει ὄχι ὅ,τι γίνεται γύρω του, μὰ ὅ,τι φαντάζεται ὁ ἴδιος. Κάτι τέτιο ἔπαθε καὶ ὁ λιβελλογράφος τοῦ «Χρόνου». Κάτι ἄκουσε, κάτι τοῦ σφυρίζανε, καὶ τὸ κάτι αὐτὸ τὸ φούσκωσε, ἀπὸ βᾶτραχο τῶκαμε ἐλέφαντα, καὶ μᾶς παρουσιάστηκε καμαρωτὰ καμαρωτὰ καβάλα στὴν προβοσκίδα του. Ἀς χαίρεται τὴ νίκη του. Τόσο μᾶς θορυβήσανε τὰ γράμματά του, βλέπετε, πού τὰ ξανατυπώσαμε στὸ «Νουμᾶ», παίροντας τις βρισιές, τις ψευτιές καὶ τις συκοφαντίες γιὰ στολίδι τοῦ ἀγῶνα μᾶς, — ἐὶς ἀγῶνα τίμιου καὶ λευκοῦ, πού δὲ σώνει νὰν τονε λερῶσει καὶ ἂν ξαπολυθεῖ πάνου του ἀλάκαιρη ἢ βρώμα πού λιμνάζει σὲ μιὰ μὸχθηρὴ ψυχῇ.

Γιὰ νὰπαντήσουμε, ὄχι στὰ λιβελλογραφήματα τοῦ «Χρόνου», μὰ σὲ μερικὸς φίλους πού ἀνησυχῆσαν ἀπ' ὅσα διαβάσανε, στείλαμε στὴν «Ἀκρόπολη» τὴν ἀκόλουθη

λες οἱ τοῖχοι τοῦ σπιτιοῦ θὰ γκρεμίσουνε τάχα;
— Τῆρε ἀλώδητον, κύριε, τὴν γλῶσσάν σου, τὴν γλῶσσάν σου! — Ἐακλουθεῖς κείνος στὸν ἴδιο τόνο, σὰ νὰ πῆρε κουράγιο γιὰ καυγᾶ, καὶ ὁ γιὰτὸς μὲ τὸν Κώστα, σὰ νὰ τῶχανε συμφωνημένον, τοῦ δειξανε μιὰ τόση δὲ γλωσσάρα σὰν πατούσλα!
Ἡ δασκάλα, σὰ νὰ πητῆσαν τὸν κᾶλο της, ἔσπρωξε μὲ βιά τὸ δίσκο μὲ τὰ λουκούμια, ἔρριξε κάτω δυὸ ποτήρια μὲ νερὸ καὶ πετάχτηκε ὀλόρθω, σὰν τὴ λάμια, σκούζοντας...
— Ἀθλιότης, οὐτιδανότης! Ἀναίθεια!... Θεόφιλε πηγαίνωμεν... οὐ συγχρῶνται! Ἰουδαῖοι! Σαμαρείταις!
— Βαρβαρότης, κουταμάρα, προστυχιά!
— Μὴ μολύνεις, Θεόφιλε, τὴν γλῶσσάν σου!
Τὰντρέγυνο χύμησε νὰ φύγη σπρώχοντας δεξιά καὶ ζερβά τὸν κόσμον, σὰ νὰ τὸ κνηγούσανε. ὄλοι σπαρτάρησανε στὰ γέλια κ' ἡ κωμωδία κείνη, πού δὲν τὴν περιμέναμε, ἔκανε στὴ δύστυχη τὴν Ὀλγα μεγάλη ἀντίπραξη!
— Τελειώσε, παιδιὰ μου, τελειώσε! Ἄλλη φορὰ δὲν πατῶ δῶ πέρα καὶ νὰ τὸ ξέρετε! Μπᾶ ρεζιλίκι ποῦπαθα σήμερα! — φώναζ' ἡ κυρία Σεβαστὴ μὲ θυμὸ σὰ φεύγανε...

— Τί ρεζιλίκι ἔπαθε; πάλι;
— Τὸ ξέρεις, γιὰτὸς, αὐτὰ τὰ πράματα δὲ μ' ἀρέσουνε! Μοῦ κουβαλήσατε δυὸ παλαβοὺς γιὰ νὰ κάνετε κωμωδίες στὴ ράχη μου, νὰ γυρνᾶ ὄλος ὁ κόσμος; νὰ μᾶς βλέπη!...
— Ἄλλη φορὰ δὲ θὰ τοὺς ξαναἰδῆς κ' ἔγνοια σου!
— Ὁ καθένας ἔχει τις ιδέες του· μᾶς δὲ μᾶς κάνανε τίποτα γιὰ νὰ τοὺς ρεζιλεύουμε, τοὺς κωμωδίδες!
— Τί ἔχουνε νὰ πάθουν ἀπόψε ἓνας Θεὸς τὸ ξέρει! — μουρμούρισ' ὁ Κώστας, σὰ νᾶχε κάποιον κρυφὸ σχέδιο στὸ κεφάλι του.
— Τί σκέφτηκες, πάλι, τρισκατάρατε;
— Τὸ σπῆτι τους εἶναι χαμηλὸ, τέσσαρα πέντε σκαλιὰ καὶ ἀνεβαίνεις στὸ χαγιατάκι· τὰ παραθύρια δὲν τὰ σφαλῶν τὴ νύχτα γιὰτὶ καψώνουνε· τί λένε, βρε παιδιὰ, ἔρχεστε νὰ τοὺς ρίξουμε ἓνα γαϊδαρο μῆσα;
— Καλὴ τί τρίλλες εἶν' αὐτὲς — φώναζ' ἡ κυρία Σεβαστὴ — τί ἄνοστα κωμώματα! Γιάννη, σὺ τὰπαγορεύω νὰνακατευτῆς σὲ τέτοιες σάχλες, τᾶκουσες;
— Καλὴ χωράτση, τὸν πιστεύεις;

— Αὐτὸς χωράτση; θαρρεῖς δὲν τὸν ξέρω; Σὴ κω, Γιάννη, πᾶμὲ νὰ φύγουμε, πάει νὰ βραδιάσῃ!
— Ἀπόψε δὲν μπορῶ νὰ σᾶς συντροφεύω Ἀβρο βράδυ τὰ λέμε, κοίταξε νὰ μοῦχηρ μεζελίκια! εἶπ' ὁ γιὰτὸς σηκωμένος καὶ αὐτὸς γιὰ νὰ φύγη...
— Καλῶς νᾶρθης, γιὰτὸς πιστεύω πὼς κατὶ θὰ βρεθῇ τοῦ γούστου σου...
— Θόδωρε τὸ πρῶτ' σὲ περιμένω στὸν Καθ...
— Ἐρθῶ Γιάννη, ἔχω μεγάλη ὄρεξη νὰ γνωρίσω τὴ Μαριώ σας...
— Ὁρεξὴ εἶ; ζυγὴ θὰ σὺ βγῆ!.. Καλὴ νύχτα!
Ἡ μάνα τοῦ Γιάννη, πεισματάρη γριά, δὲ χωράτση! Θείλοντας καὶ μὴ πῆρε τὸ γιὸ της νὰ τὸν κλείσῃ μὲ τις κότες, ἀπ' τὸ φόβο μὴν πλεχτῆ σὲ καμιά καινούρια κωμωδία πού θὰ παιζότανε! Μόλις φύγανε ὁ Κώστας ἔσπασε στὰ γέλια...
— Θαρρεῖτε πὼς χωράτση; δὲ μοῦ γλυτώνουν ἀπόψε, μὰ τοὺς καύμους τῆς Γραμματικῆς πού πέρασα! Μωρὲ θὰ κελαιδῆσῃ στὴν κάμαρά τους ὁ γαϊδαρος πού θὰ πάη καπνός!
— Ἄστα, Κώστα, τέτοια χωράτ'! Δὲν εἶναι παιχίδι· ἀκίντυνο γιὰ μιὰ νευρικὰ γυναῖκα, σὰν καὶ κείνηνε — τοῦπ' ὁ γιὰτὸς στὰ σοβαρὰ καὶ καληνύχτισε.

τρας έτσι φέρνεται σε παρόμοιες περιστάσεις, μά και γιατί ένας πατριώτης που κόβεται τόσο για την «ένδοξη της φυλής και δια των μη εξευτελισμόν του συγχρόνου ελληνικού πνεύματος» πρέπει να έχει και την παληκαριά να τα διαφεντεύει αυτά από το φανερό κι όχι κρυμμένος στον ύπνομο της άωννυμίας.

*

Στην «Πατριδα» της Τρίτης (9 του Σεπτεμβρίου, σελ. 5, στήλ. 4) διαβάσαμε τ'ακόλουθα σε μιὰ ανταπόκριση από την Κων/πολη :

«Η εφημεριδομανία εξοκολουθεί να καταλαμβάνη τους πάντας. Μέχρι τουδε έδοθησαν 128 αλληθεις εις τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ ἐκδόσεως εφημερίδων. Θὰ ἔχωμεν δὲ καὶ μαλλιαρικὴν εφημερίδα ὑπὸ τὸν τίτλον «Λαός» με διευθυντὴν τὸν γνωστὸν ἱατρὸν κ. Φώτην Φωτιάδην καὶ με συντάκτην ποῖον, ἐὰν ἀγαπάτε; τὸν κ. Ἰωάν. Δραγοῦμην, γραμματεῖα τῆς Ἑλληνικῆς πρεσβείας. Μὴ χειρότερα!»

Ἡ εἶδηση αὐτὴ τῆς «Πατριδας» μᾶς ξεκαθαρίζει κάπως τὰ πράματα. Δηλ. ἀρχινᾶμε νὰ πιστεύουμε πὼς ὁ λιβελλογράφος τοῦ «Χρόνου» τις περισσότερες πληροφορίες τις πήρε ἀπὸ τὴν Πόλιν καὶ τις μαστοδρεψε στὴν Ἀθήνα καὶ πὼς θὰ ὑπάρχει κάποιος Σαῦλος ἢ Παῦλος (ἢ καὶ Φαῦλος) στὴν Πόλιν πὸν μαγερεθεῖ τὰ ψέματα καὶ τὰ σερβίρει γι' ἀλήθειες στὸν ἀντιπρόσωπό του τῆς Ἀθήνας.

Μακάρι νὰ βγεῖ εφημερίδα τέτια στὴν Πόλιν, κι δια δώσει ὁ Θεὸς καὶ βγεῖ, πρῶτοι ἐμεῖς θὰν τὸ χαροῦμε καὶ θὰν τὸ διαλαλήσουμε ἀπὸ τις στήλες μας. Βλέπετε ὅμως, πρὶν ἀκόμα βγεῖ ἡ εφημερίδα τῆς Πόλης ἀρχινῆσαν τὰ κουνκουσουρέματα καὶ οἱ μασκαροκουβέντες. Φανταστεῖτε πιά τί ἔχει νὰ γίνει δια θὰ βγεῖ!

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ

ΤΡΕΙΣ ΜΠΑΛΛΑΝΤΕΣ (ΓΙΑ ΠΙΑΝΟ)

Πουλιούνται 1 δραχμὴ ἢ καθεμιά στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμά».

Ὁ Θόδωρος βιαζότανε κι αὐτὸς νὰ φύγη, θέλοντας νὰ συχάση πρῶτη βραδυὰ πούθε στὸ Λουτράκι κ' ἔτσι τὸ πολεμικὸ σχέδιο τοῦ Κώστα ἔμεινε μόνο στὸ μυαλό του καὶ τὸ δόλιο δασκαλικὸ ζευγάρι φτηνὰ τὴ γλύτωσ' ἀπὸ κινούριες τρομαρες!

Β'.

Ὁ Θόδωρος πρῶτ' πρῶτ' ἔκανε τὸ μπάνιο του καὶ πήρε τὸ δρόμο τοῦ Κάβου νὰ βεῖ τὸ μοναστήρι τοῦ φίλου του. Μεγάλη περιέργεια εἶχε νὰ ἰδῆ τὸν περίφημο αὐτὸ Κάβο, πὸν τόσες ὁμορφιές του ἔκουσε, καὶ σκανταλιζότανε κι ὄλας νὰ γνωρίση τὴν πεντάμορφη Μαρῖω, πὸν σὰν ἄλλη Πενταγιώτισσα γέρους καὶ νιούς κόντευε νὰ λωλῶνῃ! Ἀπ' τὸ μεγάλο δρόμο τῆς Παρχωρας ἀρχινᾷ ἕνα δρομάκι κατηφορικὸ, μέσα σ' ἀγριλιές καὶ πεύκα φουντωμένα, πὸν φέρνει ὡς κάτου στὸν Κάβο, ἀρκετὰ φαρδὺ γιὰ νὰ περάση λεύτερα μιὰ ἀμαξά Ζερβὰ πριναρία καὶ σκίνα μεγάλα, θειριεμένα, πὸν πρασινίζουνε τὴν κατηφορικὴ ὡς κάτου στὴ θάλασσα. Δεξιά κρεμιέται πὸν πᾶνον τὸ θεῶρατο βουνό, με τοὺς ἄλλους δρόμους του, πὸν σὰν ἄσπρες κορδέλες ξεχωρίζουν ἀπὸ μακριὰ, καὶ τὰ κοκκινωπά ἢ σταχτερά γκρεμὰ, πὸν

«Ο ΝΟΥΜΑΣ» ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ
Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 5.— Γιὰ τις Ἐπαρχίες Δρ. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ Φρ. 10.

Γιὰ τις Ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρίμηνες (2 Δρ. τὴν τριμηνία) συντρομίες.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητής ἢ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομὴ του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιάσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια, Ἐθ. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιοδρόμου (Ἀκαδημία), Βουλῆ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια), στὰ ζιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντικρυ στὴ Βουλῆ).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Κομματικὰ τοιφλίκια -- Οἱ πόρτες τῆς Χολέρας -- Ἡ καμπίνα τοῦ κ. Παπαμιχαλό..... κτλ. -- Ἡ Πειραιώτικη σκανταλοφάμπρικα -- Φαρμακευτικὲς μπερμπαντιές.

Ὁ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟΣ θὰ μᾶς φέρει καὶ τὴ χολέρα! — Νὰ, μιὰ μπόμπα πὸν πέταξε στὴ μέση ἡ «Ἀκρόπολη» τῆς Τετάρτης. Καὶ εἶναι ἡ μπόμπα αὐτὴ γιομάτη ἀλήθεια, γιὰτι κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰν τὸ ἀρνηθεῖ πὼς ὁ κοινοβουλευτισμὸς (ἢ σοσιόκρατος, ὁ κομματισμὸς, τὸ ρουσφέτι) πὸν ἔφερε ὄλα τὰ κακὰ στὸν τόπο μας, θὰ φέρει γὰ συμπλήρωμα καὶ τὴ χολέρα!

Θὰ πεῖτε : Ἐχουμε Ὑγειονομεία, ἔχουμε Λοιμοκαθατήρια κι αὐτὰ εἶναι ἀρκετὰ νὰ μᾶς προφυλάξουν. Ποῖός εἶπε πὼς δὲν ἔχουμε; Ἀλλὰ καὶ ποῖός μπορεῖ νὰν τὸ ἀρνηθεῖ πὼς τὰ ὑγειονομεία καὶ τὰ λοιμοκαθατήριά μας εἶναι κι αὐτὰ κομματικὰ τοιφλίκια, πὸν δίνονται γιὰ ρουσφέτι, παχύτατο ρουσφέτι, στὸν ἕνα καὶ στὸν ἄλλο κομματάρχη, ὄχι γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὴ χώρα ἀπὸ τις ἐπιδημίες, μὰ γιὰ νὰ γιομοῖ τὴν τσέπη του;

Κάθε λίγο καὶ λιγάκι γράφονται στὸν τύπο κατάχρησες κ' ἐμβασμοὶ κι ἄλλα μασκαράλίκια πὸν γίνονται στὰ λοιμοκαθατήρια: κάθε λίγο καὶ λιγάκι καταγγέλλονται διάφοροι ὑγειονόμοι πὼς πιέζουν καὶ καταδυναστεύουν τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλο γιὰ χρηματισμό. Κι ὄμως τὰ πράματα μένουνε στὴ θέση τους, γιὰτι ἔτσι σφέρνει στὸ κόμμα, καὶ κανένας δὲ συνηνιέται: καὶ νὰ δεῖτε μεθαύριο, ὄντε καὶ ἡ Χολέρα θὰ συνηνιηθεῖ, μὰ θὰ μᾶς καλοῦρθεῖ, ἀφοῦ τῆς ἔχουμε τις πόρτες ὁρθάνοιχτες με τὰ ὑγειονομεία μας καὶ με τις μασκαροκαρτινές μας.

*

ΠΡΟΤΕΙΝΕ κατ: πολὺ σημαντικὸ ἢ «Ἀκρόπολη».

Πρότεινε νὰ καλέσουμε ἀπὸ τὴ Γερμανία τὸν κατ'ἀλλοῦ ἐπιστήμονα νὰ μᾶς ἀβρωπίσει τὰ λοιμοκαθατήρια καὶ νὰ μᾶς κανονίσει τὴν ὑγειονομικὴ μας ὑπερσεία. Ἄγια δουλιὰ αὐτὴ καὶ μακάρι νὰ γινέτανε σὲ μεγαλύτερο κύκλο, μακάρι νὰ φέρναμε ξένους νὰ μᾶς τὰβρωπίσουνε καὶ νὰ μᾶς τὰ ταχτοποιήσουνε ὄλα, καὶ πρῶτα πῶτα τὴ Βουλῆ μας καὶ τὰ Ὑπουργεῖα μας.

Μὰ μπροστὰ σ' ἕνα τέτιο χρυσὸ ὄνειρο στυλῶνεται τὸ παντοδύναμο Κόμμα. Κι αὐτὸ εἶδε καὶ ἡ κατημένη ἢ «Ἀκρόπολη» κι ἀναγκάστηκε νὰ πετάξῃ τὴν μπόμπα τῆς.

*

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ὄσα νᾶχει ὁ Μεγαλοδύναμος, λύθηκε κι αὐτὸ τὸ σπουδαῖο ἐθνικὸ ζήτημα καὶ θὰ πάει κι ὁ κ. Κ. Παπαμιχαλό κτλ. στὴν Πόλιν ἀγγυόμενος τῆς μεγάλης κ' ἐθνικῆς ἐκδρομῆς. Εἶδανε καὶ πάθανε νὰ τὸν καταφέρουνε. «Βρέ, ἔλα τζάνουμ! — Δὲν μπορῶ». — «Μὰ θὰ μᾶς χαλάσεις τὴν ἐκδρομὴ!» — «Λυπῶμαι, μὰ τί νὰ σᾶς κίμω;» Στὸ τέλος, δὲν ξέφυγε καὶ μετὶ πῶς, ἐκάμθη ὁ ἀκαμπτος καὶ νὰ σου τονε σήμερα ἡ γέτης κι ἀρχιστράτηγος τῆς ἐκδρομῆς.

Νὰ δοῦμε τώρα ἂν ἐπιμένει καὶ πάλι στὸ βαπόρι νὰν τοῦ δώσουνε μεσημερινὴ καμπίνα. Γιατὶ κίεῖ τέτιο ἔτιδε μιὰ ἄλλη φορὰ, πὸν εἶταν πάλι ἡγέτης σὲ κίεῖ ἐκδρομῆ.

— Νὰ μοῦ δώσεις, κμακρῶτε, μεσημερινὴ καμπίνα! Εἶπε με πόσα μόλις πάτησε τὸ ἄγιο του ποδάρι στὸ βαπόρι. Κι ὁ κμακρῶτος χαμογελῶντας τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Νὰ σᾶς δώσω τότε δυὸ καμπίνες, μιὰ στὰ δεξιά κι ἄλλη στ' ἀριστερὰ τοῦ πλοῦου γιὰ νὰ βρισκετε πάντα τὴ μεσημερινὴ στὸ ταξίδι μας!

*

ΟΧΙ διοικητικὴ ἀνάκριση γιὰ τὸ τελωνεῖο τοῦ Πειραιῶς μὰ δικαστικὴ ἀνάκριση. Ὅχι ὁ δένας κι ὁ τῆδες οἰκονομικὸς ἐπιθεωρητής γιὰ νὰ χρονίσει τὴ δουλιὰ καὶ στὸ τέλος νὰ βγεῖ ἕνα πούρ! μὰ ὁ ἀνκριτής κι ὁ εἰσαγγελέας νὰ βροῦνε μὲνι μάνι τὸν ἕνοχο καὶ νὰ τὸν ἀρπάξουνε ἀπὸ τὸ σβέρο.

Ἐτσι φέρθηκε ὁ κ. Γούναρης καὶ φέρθηκε πολυκαλά. Γιατὶ ἔνοιωσε ἐπιτέλους πὼς αὐτὴ ἡ σκανταλοφάμπρικα πὸν λέγεται «Τελωνεῖον Πειραιῶς» χρειάζεται ἐσπαιτωμα. Κι τὸ ξεπάτωμα αὐτό, μόνη ἡ Δικαιοσύνη θὰ τὸ κάνει ἂν, ἐννοεῖται, θελήσει νὰ δουλέψῃ σὲ Δικαιοσύνη.

*

ΣΥΣΤΑΙΝΟΥΜΕ στὴν «Ἀκρόπολη» καὶ τοῦτο γιὰ νὰν καλύψῃ καὶ μιὰ ἄλλη μπερμπαντιὰ πὸν γίνετα: στὰ φαρμακεία μας. Νὰ δώσει σ' ἕνα πορτέρη τῆς μιὰ συνταγῆ, πὸν νὰ γράφει κίεῖς ἐκτριβούτικα γιαιτρικά, καὶ νὰν τοῦ πει νὰν τὴ γυρίσει σ' ὄλα τὰ φαρμακεία τῆς Ἀθήνας.

Κι τότε θὰ δεῖ—καὶ θὰ φρεῖ!—πὼς κάθε Φαρμακεῖο θὰ ζητήσει κι ἄλλη τιμὴ γιὰ τὸ γιαιτρικό. Δηλ. τὸ ἕνα θὰ ζητήσῃ 3 δραχμές, τὸ ἄλλο 5, τὸ τρίτο θὰ πει πὼς τὸ φτεῖναι τὸ γιαιτρικὸ με 80 λεπτὰ κτλ.

σὲ κάθε στιγμῆ, θαρρεῖς, εἶν' ἔτοιμα νὰ καταρακυλήσουν. Ὅσο κατεβῆνει κανεὶς φκρδῆνει πιδό πολὺ τὸ δρομάκι, ὡς πὸν ξανοίγεται στὸν Κέβο σὲ μιὰ πλατῆα, ὄταν χτίστηκε τὸ σπίτι τοῦ Γιάννη καὶ τὸ διπλανὸ του καφενεδάκι. Εἶναι πετρώδης ἐκεῖ ὁ τόπος κι ἄγριος, στάλα νερὸ δὲν ἔχει κ' ἡμερα δέντρα καὶ λουλούδια δὲν προκόβουνε. Πεῦκα καὶ μερικὲς ἐλιές ἰσκιώνουν τὴ πλατεῖτσα, καὶ δάφνες ἀσπροκόκκινες γῦρο φουτωμένες τὴ στολίζουνε, δίνοντας τῆς κάποια χάρη ξεχωριστῆ. Στὴ ριζοβουνιὰ δυὸ τρεῖς μεγάλες σπηλιές χρησιμεύουνε γιὰ κοτέτσι κι ἀχρωῶνας τοῦ σπιτονοικοκύρη, καὶ λίγο πιδό πέρα βλέπεις ἕνα χωριάτικο φουρνάκι. Σὰν ἔφτασ' ὁ Θόδωρος στὸν Κέβο εἶτανε πᾶνω κάτω ἐννιά ἢ ὄρα ὁ ἥλιος δὲν ἔκχιγ' ἀκόμα καὶ ζέστη στὸ δρόμο καθόλου δὲν ἔνοιωσε πὸν καὶ πὸν ἐν' ἀγερᾶκι δροσερὸ φυσοῦσ' ἀπ' τὴ θάλασσα, γεμάτο ἀρμύλα. Κάτ' ἀπὸ μιὰ ἐλιά, κοντοκαθισμένη, ἔσκυβε χάρου μιὰ κοπέλλα, πλένοντας κίεῖ σ' ἕνα σκαφίδι. Εἶχε γυρισμένες τις πλάτες στὸ Θόδωρο καὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἰδῆ τὴν ὄψη τῆς, μὰ ἡ χάρη τῆς κορμοστασιάς, ὄπως εἶτανε γεμμένη, τοῦ μαρτυροῦσε τὴ λεβεντιὰ τῆς, χάρη λουλουδιῶν πὸν λιγάκι στὸ κλοναράκι του! Σπιθηροβολοῦσανε στὸν ἥλιο τὰ ὀλόξινθα κμαλλῆκια

τῆς, σὲ μιὰ πλεξούδα γυρισμένη στὸ κεφάλι, σὰ στεφάνι, καὶ τάνασκουμτωμένα ὡς πᾶνου κμαλλῆκια τῆς ἀφίκανε γδυμνὰ κίεῖ μπράτσας τερνευτὰ, ζυμωμένα, θαρρεῖς, με τὸ γάλα—Χώρις ἄλλο, σκέρθηκε τὸ παιδί, θᾶναι ἡ Μικρῶ, με τὸ δικιο τους μοῦ τὴν παινέσανε!

— Νὰ σοῦ πῶ, καλὸ κορίτσι—τῆς εἶπε ζυγῶνοντας δῶ κάθησ' ἡ κυρία Σεβαστή;

Γύρισε μονομιά; ξαφρισμένη κ' εἶδειε τὸλόγαρο προσωπάκι τῆς, με δυὸ μαῦρα καὶ μεγάλα ματᾶκια, δικάφανα καὶ λαμπερὰ σὰν ἔσστερος οὐρχνῆς...

— Εἶσαι τὸ καινούριο παλλικᾶρι πούρθ' ἀπ' τὴν Ἀθήνα; —τοῦπε χαμογελασμένη...

— Ναι! Πούν' ὁ Γιάννης;

Ὁ κύρ Γιάννης εἶναι κατὰ κεῖ, πῖσ' ἀπ' τὸ σπίτι, στὸν ἰσκιό!

Πῆγε πῖσ' ἀπὸ τὸ σπίτι, δυτικὰ, ὄπως τοῦδειξε, καὶ βρῆκε καὶ τὸ Γιάννη με τὴ μάιννα του νὰ πίνουνε γάλα. Τὸ μέρις αὐτὸ εἶτανε τὸ πρῶτ' ἰσκιωμένο ἀπ' τὸ σπίτι καὶ τὸ προτιμοῦσαν, τᾶπομεσήμερο πάλι εἶχε ἥλιος καὶ μλζεύοντανε στὴ ἄλλη πᾶντα, κάτου ἀπὸ τις ἐλιές καὶ τὰ πεύκα. Ἡ μάιννα τοῦ Γιάννη δέχτηκε τὸ παλλικᾶρι μ' ἀγάπη καὶ πολὺ πρόθυμα κ' εὐγενικὰ τὸ περιποιήθηκε. Κᾶθη-

Τί συμβαίνει ; "Ας ποῦμε πῶς τὸ γιαντικὸ εἶναι ἀκριβὲς καὶ κοστίζει 2 δραχμὲς στὸν ἴδιον τὸ σπετσέρη. Κεῖνος ποὺ ζητάει 5 δραχμὲς θέλει νὰ κλέβει τὸν πελάτη του καὶ κεῖνος πῶς τοῦ ζητάει ὀφείλοντα λεφτὰ θέλει νὰ τὸνε γελάσει καὶ νὰ μὴ τοῦ δώσει τὸ γιαντικὸ στὴν ποσότητα καὶ τὴν ποιότητα ποὺ γράφει ἡ ρετσέτα.

Δυστυχῶς αὐτὴ ἡ κακὴ βία γίνεται ἐπὶ περισσοτέρας φαρμακείας τῆς Ἀθήνας καὶ ἡ «Ἀκρόπολις» δὲν ἔχει νὰ κάνει τίποτ' ἄλλο παρὰ αὐτὸ ποὺ τῆς λέμε, νὰ νὰ μᾶς πιστέψει.

ΜΑΚΡΙΔΗΣ

(ὁ Καραγκιόζικος τοῦ «Ταχυδέμου» τῆς Πόλης)

Στὴν Πόλῃ οἱ μοῦργοι τὴν κοιλιά
μὲ νύχια ξύνουν μυτερά,
ἓνα ἀπ' τὰ πόρτα ἀφτὰ σκυλιά,
Μακρίδῃ, ἐσὺ εἶσαι, φουκαρά.
Χώνουν τὴ μύτη ἂν ἐπὶ στενὰ
σκουζαῖδια βροῦνε λιγδερά
χώνεις μαζί τους τὸ μπουρνᾶ,
Μακρίδῃ φουκαρά.

Τὶς νύχτες διὰν σαματᾶ
σηκώνουν ὄλοι στὴ σειρά,
δῶσ' του κ' ἐσὺ ἐπὶ Γαλατᾶ,
Μακρίδῃ, οὐρλιάζεις, φουκαρά.
Μὰ ἂν σκουζοῦν, λέρα ἂν τρῶν, ἂν ξοῦν
τὰ πικνοσιμπουρα πλεβρά,
σὰ λόγου σου ὄμως δὲ λυσοῦν,
Μακρίδῃ φουκαρά.

ΛΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Ἡ Κοινὴ Γνώμη

ΑΙΤΗΣΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Σεβαστέ μας κ. Χαρολάμπη Ἀντρεάδῃ,

Εἶμαστε καὶ μεῖς ταπεινοὶ ἐργάτες τῆς Ἰδέας, ὅσο κι ἂν τὸν ἔβαν ἀπὸ μᾶς τὸν ἕως «ἐκμεταλλεῦ τῆς Δημοτικῆς», κι ἔμωσ ἐπὶ σιχωροχάρτι ποὺ τυπῶνεις στὶς τελευταῖες σελίδες τοῦ καινούριου καὶ σοφοῦ βιβλίου σου εἰς Ἰδέαν δὲ μᾶς μνημονεύεις καθόλου, ἐνῶ ἀναφέρεις γιὰ δημοτικιστὰδες τὸν κ. Πολ. Δημητρακόπουλο, τὸν κ. Φωκίο Πανᾶ, τὸν

σε κοντὰ τους καὶ πῆρε κι αὐτὸς γὰλκ, βουτώντας ψωμάκια καψαλισμένα μὲ φρέσκο βούτυρο.

Ἐδῶ ποῦρθεμα, παιδί μου, εἶπ' ἡ κυρία Σεβαστῆ, νοιώσαμε τί θὰ πῆ ἔξοχ' ὁ ὅλο της τὸ νόημα. Σέραμε τὸ Μαρούσι, τὴν Κηφισιά, τὰ Φάληρα, μ' αὐτὰ, ὅπως καταντήσανε, δὲν ἔχουνε πιά τίς γλυκάδες τῆς ἔξοχ' ἄμα θὲς κορσὶ γιὰ νὰ βγῆς καὶ τουαλέτες βλαστήματα ! Ἡ ἔξοχ' θέλει ἄνεση, λευτεριά, ἀπλότητα. Ρίχνω τὸ πρῶτ' τὴν μπέρτα μου καὶ κάνω τὸν περίπατό μου, ἀναπνέοντας αὐτὸν τὸν καθάριο ἀέρα, πῦναι βάλσαμο ! Τρῶμε κατ' ἀπ' τὰ δέντρα, κοιμούμεστα, χωρὶς φόβον, μ' ἀνοιχτὰ παράθυρα, στὴν Ἀθήνα μᾶς ποὺ νάφῃσω τὴ νύχτα παράθυρ' ἀνοιχτὰ ! Ἐδῶ δὲ χορταίνω τὸν ἀέρα, μοιάζω τοῦ φτωχοῦ, ποὺ τάνοιζανε σακκὶ μὲ φλουριά καὶ τοῦπανε : πάρε, παρε, χόρτασε, δυστυχισμένε !

— Ἐχετε δίκιο ! Ἔτσι καὶ γὼ νοιώθω τὴν ἔξοχ'.

— Ἐπειτα εἶναι κάτι μικρὰ πραγματάκια ποὺ ἔχουν τόση γὰρ στὴν ἔξοχ' καὶ δὲ σ' ἀφίνουε νὰ πλήξῃς ! Τὸ ζῦμμα, τὰναμμα τοῦ φούρνου, τᾶρμεγμα, τὸ βρέσιμο στὴ φωλιά φρέσκου αὐγοῦ, ὄλ' αὐτὰ

κ. Κλέο Ραγκαβῆ (!) καὶ τὸσους ἄλλους ποὺ πολεμήσανε λυσσασμένα τὸν ἀγῶνα μᾶς. Τί σοῦ κάναμε, ψυχὴ μου, καὶ μᾶς χαντακῶνεις ἔτσι ἔ καρδα κι ἄγρια ; Ἐσὺ, χριστιανὸς ἄθρωπος, ποὺ δὲ λείπεις Κεριακὴ ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά, ποὺ μεταλαβαίνεις τέσσερεις φορὲς τὸ χρόνο, ποὺ ὀρκίζεσαι, τζάνουμ, καὶ τὴν «Ἀποκάλυψη» (εἶδες, κεῖνος ὁ μπερμπαντῆς ἐπὶ «Χρόνον» ποὺ σὲ εἶπε κιάλας καὶ ἡμπεροφήτη ;) καὶ νὰ κάθεσαι σήμερα νὰν τὰ βάζεις μὲ τὰ ταπεινά μᾶς τὰ ὀνόματα ;

Ἄς εἶναι ὄμως. Ψάξαμε μὲ τὸ ἀγιοκέρι στοὺς 118 δημοτικιστὰδες τοῦ καταλόγου σου καὶ δὲ βρήκαμε οὔτε τὸν κ. Ψυχάρη, οὔτε τὸν κ. Φωτιάδῃ, οὔτε τίς κ. Εἰρ. Δεντρινῶ, καὶ Ἄλεξ. Παπαμόσκου, οὔτε τοὺς κ. κ. Κ. Θεοτόκη, Ἰδα, Ἄλεξ. Πανταζῆ, Παῦλο Γνευτό, Γ. Μαρκέτη, Σπύρο Ἀλιμπέρτη, Σταματῆ Σταματιάδῃ, Ἡλία Σταύρο, Κ. Στασινοπούλο, οὔτε τὸσους καὶ τὸσους ἄλλους ποὺ δὲν τὸ πῆρες χαμπάρι, φαίνεται, πῶς γράφουν κι αὐτοὶ οἱ ἔρμιοι τὴ δημοτικὴ.

Καὶ παρηγορηθήκαμε. Καὶ σὲ παρακαλοῦμε μὲ περίσσια εὐλάβεια, ἄμα ξανατυπώσεις τὸ βιβλίο σου, νὰ μὴ μᾶς ξεχάσεις ὄλους τοὺς ἀπεριλειπόμενους, γιὰτὶ μπορούμε νὰ φτάσουμε ἐπὶ κανένα ἀπονενομημένο κίνημα καὶ τότε ἡ ἀμαρτία ἐπὶ λαιμοῦ σου. Τί τὰ θές, ἰλλογισμάτατε. Φοβούμαστε μήπως σκάρωσες τὸν κατάλογό σου παραπολύ κομματικῶ, πρᾶμα ποὺ δὲν ταιριάζει ἐπὶ θεοφοβούμενο ἄθρωπο.

Δούλοι σου ταπεινότετοι ΔΥΟ ΤΡΕΙΣ ΑΔΙΚΗΜΕΝΟΙ

Σημ. τοῦ «Νουμᾶ». Δὲν ἔχετε δίκιο. Ὁ κ. Ἀντρεάδῃς ἐπὶ τὸν κατάλογό του ἀναφέρει μοναχὰ τοὺς ποιητὰδες κι ὄχι καὶ τοὺς πεζογράφους ποὺ γράφουν τὴ δημοτικὴ.

Ἡ Ρήγισα

Στὴν κ. Ἀλεξάνδρα Παπαμοσκῶ

Ὁ Ἀγῶνος ἀγέρας φύσησεν δλόδροσος
μὲ τ' Ἀλωνάρε τ' ἀγροχάριμα ντυμένη,
πρόβαλε κάποιον ἱρανή Ρήγισα στὴ χώρα μᾶς
μὲ γαιοσμιά καὶ γιοῦλια φορτωμένη,
κομὲν ἀπὸ τὸ μαγικὸ κι ἀπάνταστο
τῆς ὀδοκασμένης γλώσσας μᾶς περβόλι
κάποιον φωνὴ βρονταῖο καὶ λέει:

«ὦ !..Ρήγισα...

πανύψηλος μεσουροῦνᾶ κ' ἐπνώνεται
ὁ φθόγγος ὁ περιτράνος, καὶ σέρνουν ὄλοι
τὴν πολεμικόραχη κραυγὴ...ἀνταρδιάζεται

σοῦ φέρνουν κάποια χαρὰ, ὄλα ἔχουν τὴν πόλησ' τους γιὰ μᾶς τοὺς χωραίτες.

— Ἐγὼ, εἶπ' ὁ Γιάννης, δὲ χορταίνω τὸ ψωμί. Σηκώνουμαι τὸ πρῶτ' τρώγω. Πᾶω ἔπειτα ἐπὶ ψάρεμα καὶ σὰ γυρίζω ξανακολατίζω. Ἐρχεται τὸ μεσημέρι, νάμαι πάλι πρῶτος καὶ καλύτερος ! Ἡ κίνηση, βλέπεις, ἡ ἀλλαγὴ τῆς ζωῆς...ἴσως καὶ τὸ νερὸ εἶναι γωνευτικὸ.

— Κάθε μέρα κάνεις μπάνιο ;
— Γὼ κάνω θαλασσινὰ μπάνια, τὸ πρῶτ' ἐπὶ ἔφτᾶ.

— Εἶδα καὶ τὴν περιφήμη τὴ Μαριώ σας ὁμορφὴ κοπέλλα, μὰ τὸ Θεό !

— Εἶδες, Θεοδώρη μου, τί εὐγενικὰ χαρακτηριστικὰ ποὺ ἔχει ; καὶ νὰ ἴδῃς τὴν ξυπνάδα της, τὴν καλοσύνη, τὴν προθυμίᾶ ! τέλειο κορίτσι, τὸ καυμένο, γὼ τᾶγάπησα σὰν παιδί μου, δὲν μπορῶ πιά νὰ κάνω δίχως αὐτὸ, λὲς καὶ τανάθρεψα ! ... Ἐχει κατὶ γονεῖς γαϊδούρια, βλέπεις ἀπ' ἀγκαθὶ βγαίνει ρόδο...

— Τὴν πλερώνετε ;

— Μοναχὴ της προσφέρθηκε νὰ μοῦ δουλέψῃ. Δὲ θὰ τᾶφῶσ, βεβαία, ἔτσι τὸ κορίτσι, σὰ φύγομε !

τὸ πλῆθος τῶν ἀνίδων, κ' οἱ ἀδικοκαταφρονημένοι
τὸ Ἀλήθειας φέρνοντες τὸ λάβαρο,
βαρᾶν...βαρᾶν...ἀλύπητα προσμένει
ἡ Δόξα κρατῶντας δάφνηνο κι ἀμάραντο
στεφάνι. μινῶνθηκε τ' ἀγέρι
τῆς πατημένης στρατᾶς· μὰ γλήγορα
ἦρθεν ὁ χρόνος ποὺ πάντα κράζει
«ὀμπρός...ὀμπρός...»

καὶ στρατήσεν ἡ Ρήγισα

κατὰ τὰ ξένα μέρη.

15 τ' Ἀλωνάρε 1908

ΝΙΚΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΣ

ὍΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ὁ κ. Κουλουβάτος μᾶς παρακαλεῖ νὰ διορθώσουμε ἐπὶ ἐπίγραμμα τοῦ ποὺ τυπώθηκε ἐπὶ 291 φύλλα (σελ. 1, στήλ. 2) τὸ «Ἐνὼ μὲν ὁ γίος τοῦ Χάρωντος, πρὶ καταλάθος γράφτηκε, σὲ ἄλλῳ μὲν ὁ δευκογέννητος».

— Γιὰ κάποιο Ροδοκανάκη μᾶς μίλησε ἡ «Ἔστια» τῆς Τρίτης. Μὰ ὁ κάποιος αὐτὸς ἔμε βγάλει κάποιο βιβλίο ποὺ γινε κάποια κομίσματα γι' αὐτὸ. Κε ὅταν κάποιος ἄθροπος βγάλει κάποιο βιβλίο κτλ. παύει πρὶ νᾶναι κάποιος, τουλάχιστο γιὰ τοὺς κ. κ. δημοσιογράφους ποὺ καμῶνουνται πῶς ἀκρακλουθοῦν καὶ τὴ φιλολογία, καὶ κράζεται μὲ τὸνομᾶ του.

— Τώρα τελευταῖα δίνει καὶ παίρνει ἐπὶ θεατῶ μᾶς ἡ ποιητικὴ κριτικὴ. Δηλ., γιὰ νὰ μιλήσουμε καθαρά, τὰ βασιλόπουλα δηλώνουν πῶς θὰ πάνε ἐπὶ δαίνα θεατῶ τὸ βράδι γιὰ νὰ δῶνε τὸ δαίνα ἔργο. Τὸ πρῶτον γράφεται ἐπὶ πλάτῃ ἐπὶ προγράμματα, γιὰ ἐμπορικὸ σκοπὸ βεβαία, μὰ κι ὁ συγγραφεὺς, ὅταν ἐνοεῖται εἶναι κανένας κορυφαῖος, τὸ παίρνει πάνου του καὶ ἐλαττωγίζετα φωνάζοντας πῶς τὸ ἔργο του ζητήσανε ἂν τὸ δῶνε κ' οἱ πρίγκητες. Καὶ τῦρα νᾶχουν ὄλοι οἱ κριτικὲς τοῦ κόσμου μπροστὰ ἐπὶ μὴ τίς ἐπίσημης κριτικῆς !

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

δ. Τζ. Μόναχο. Τὸ βιβλίο δὲν τᾶχομε ἐπὶ γραφεῖο μᾶς. Νὰν τὸ ζητήσετε ἀπὸ τὸν Βιο : 13, rue du Val du Grâne, Paris.— κ. Τρ. Ἐσπ. Ὑστερ' ἀπὸ λίγα φύλλα θὰν τᾶρχινῶσουμε. Γιατὶ βιάζεσαι τόσο ; — κ. Ἀδάκτου. Νὰ μᾶς τὸ στείλεις. Ἄν εἶναι καλὸ, θὰ δημοσιευτῆ.— Β. Ρ. στὴν Καλαρᾶτα. Ὅχι. Δὲ γίνεται. Ἄν ψαλλίδετα ὄμως, ψαλλίδετα το καὶ τότε βλέπομε.

Τώρα, Θεόδωρε, στὴ δουλειᾶ ! — εἶπε ὁ Γιάννης σηκωμένος — ὅλ' πᾶω τώρα ἐπὶ ψάρεμα, τώρα κεὶ ἐπὶ βραχάκια. Νὰ σοῦ τομακῶ καὶ σένα τὸ καλαμακι σου νὰ μὲ συντροφέψῃ.

— Ἰσα ἴσα τρελλαινόμεμα γιὰ ψάρεμα !
— Ὁ Γιάννης μου εἶναι περίφημος ψαράς εἶπ' ἡ μάνα του — ὅτᾶν νὰ σοῦ πᾶ πῶς δὲν τοῦ λείπει, σὰν ψαρεύει, κ' ἡ ὀμπρέλλα !

Ὁ Γιάννης πῆγε ἐπὶ μαγαζὶ κ' ἔφερε ὄλα τῆς ψαρκῆς τὰ σῦνεργα : δύο μακρὰ καλὰμα κ' ἓνα κοτυ μὲ σπάγγου, φελλοῦς, μολυβάκια καὶ τρίχες μὲ λογιῶ λογιῶν ἀγκίστρια. Διᾶλεξε τᾶγκίστρια ποῦθελε κ' ἔδεσε τὴν τρίχ του ἐπὶ γερὴ κλωστή, μεταξένια ὕστερα τὴν ἔδεσε κι αὐτὴ ἐπὶ μακρὸ σπάγγου, στερωμένο στὴν ἔκρη τοῦ καλαμιῶ. Ἐνα μικρὸ μολυβάκι, δεμένο στὴν κλωστή, χρησίμευε γιὰ νὰ βουλιέται τᾶγκίστρι ἐπὶ τὴ θάλασσα.

— Τώρα μόνο τὸ δόλωμα μᾶς λείπει — τῦπ' ὁ Θεόδωρος, τομαζόντας κι αὐτὸς τὸ καλὰμα του.

— Μωρὲ ποῦναι κείνο τὸ κορίτσι, κείνο πάντα μοῦ βρῖσκει δολώματα...Μαριώ, ἔ Μαριώ !

— Τί θές κύρ Γιάνκο μ' ;

Ἡ Μαριώ ἦρθε πεταχτῆ, ροδοκκινισμέν' ἀπ' τὴ δουλιᾶ της, καὶ κίταξε τίς προετοιμασίες μ' ἓνα κατεργάριχο χαμογέλιο ποῦλεγε πολλὰ πρᾶματα φαίνεται δὲν εἶχε πολὺ μεγάλη μπιστοσύνη ἐπὶ τὴ ψαρκῆ τῆς φίλου της !

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τὸ γραφεῖο (δρόμος Ζήνωνος 2) πουλιούνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τὸ ἓνα καὶ 1,25 φρ. γρ. γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ, τὰκόλουθα βιβλία τοῦ ΨΥΧΑΡΗ «Τὸνεῖρο τοῦ Γιαννίρη» — τοῦ ΠΑΛΛΗ «Ἡλιος καὶ Φεγγάρι» — τοῦ ΦΩΤΙΑΔΗ «Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ Ἐκπαιδευτικὴ μας ἀναγέννησις» — τοῦ ΒΦΤΑ-ΔΙΩΤΗ «Ἱστορία τῆς Ρωμοσύνης», «Μαζώχτρα καὶ Βρουκολακας» καὶ «Νησιώτικες Ἱστορίες» — τοῦ Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗ «Οἱ σκιεὶ μου» — τοῦ ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ «τὸ Ἀνεχτίμητο» (δρᾶμα) — τοῦ ΗΑΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία καὶ Πατρίδα» — τοῦ ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Τὴ Παλιὰ καὶ τὰ Καινούρια» — τοῦ Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Ἡ ματιὰ» — τοῦ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανοὶ καὶ πεθαμένοι» καὶ «Ὁ Ἄσωτος» (δρᾶματα) — τοῦ ΛΟΓΓΟΥ «Ἀδελφὴ καὶ Χλόη» (μεταφρ. Βουτιεριδῆ) — τοῦ ΕΥΡΥΠΙΔΗ «Ἡ Μήδεια» (μεταφρ. Περιγαλιτῆ) — τοῦ ΣΟΦΟΚΛΗ «Ὁ Αἴας» (μεταφρ. Ζήσιμου Σίδερη).

Ἡ ΙΑΙΑΔΑ μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Ἀλέξ. Πάλλη δρ. 2 καὶ φρ. γρ. 2 1/2 γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ.
Ὁ ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ. Ἀλεξάντρας Παπμοσκού, χρυσοδεμένος, δρ. 1 1/2 καὶ φρ. γρ. 2 γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ
Τοῦ ΙΑΔ «Μαρτύρων καὶ ἠρώων αἷμα.» δρ. 2.
Τοῦ Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Πλουτολογία (Δρ. 1) — Κριτικὴ τοῦ ἀδόλου λογισμοῦ τοῦ Κάντ (δρ. 1) — Τὸ δασμολογικὸ ζήτημα στὴν Ἀγγλία (λεπτὰ 50)
Τοῦ ΑΒΑΝΤΡΟΥ Κ. ΠΑΛΑΜΑ τὰ «Πρῶτα τραγούδια» δρ. 1.
Τοῦ ΕΡΜΟΝΑ «τῆς Ζωῆς» δρ. 1.
Τοῦ ΕΛ ΓΙΑΝΝΙΔΗ «Γλῶσσα καὶ Ζωή» δρ. 2.
Τῆς κ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ «Ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦ σαλονιοῦ» δρ. 1.
Τοῦ ΒΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ «Τὸ Μπαμπάκι» δρ. 1.
Τοῦ ΨΥΧΑΡΗ ὅλα τὰ ἔργα ἀπὸ δρ. 4 ὁ τόμος.
Τοῦ Γ. ΣΚΛΗΡΟΥ «Τὸ κοινωνικὸ μας ζήτημα» δ. 0,50.
ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ τοῦ Βλάμη, λεπ. 0,50.

— Κυμμένη Μαριώ δὲ θὰ μοῦ βρῆς πάλι δολώματα ;
— Σοῦχω μέσιν, κύρ Γιάνγκο κατὶ ἀχιουβάδες καὶ γαριδάκια. Εἶναι τὰ καλλήτερα δολώματα, στάσου νὰ σ' τὰ φέρω...
— Μωρὲ σ' εἶσαι δόλωμα μοναχὴ σου, τὸ καλλήτερον δόλωμα ! — εἶπ' ὁ Θόδωρος σὰν ἐρυγε, γελῶντας, κ' ἡ μάννα τοῦ Γιάννη τόνε στραβοκοίταζε.
Ἡ Μαριώ τοὺς ἔφερε τὰ δολώματα καὶ κινήσανε γιὰ τὸ ψάρεμα, σωστοὶ ψαράδες, χωρὶς ὀμπρέλλες ! Ὁ Γιάννης, μάλιστα, γιὰ νὰ μοιάσῃ πιότερον τοῦ ψαρά, φόρεσε κ' ἓνα σκιαδί χωριάτικο, πού τόνε διαφέντευε στὸν ἥλιον. Πηγαίναν ἀκρογιαλιά, ἀκρογιαλιά, πότε περνῶντας ἀμμουδιὰς καὶ πότε πηδῶντας βραχάκια, ὡς πού φτάσανε σ' ἓνα μέρος κατὰ τὴν ἀκρογιαλιά. Τὸ βουνὸ σ' αὐτὴ τὴ μεριά πέφτετο ὀλόρθο στὴ θάλασσα καὶ ἀμμουδιὰ δὲν ἔχει καθόλου. Ὀλοῦθε βράχοι πελώριοι καὶ σπηλιές, χιονάτοι καὶ γλυστεροί, σὰ μαρμαρα πελεκημένα, ἢ πρασινίμαυροι, σὰ νὰ κάθισε πάνω τους μούχλα, βράχοι δὴ καὶ καὶ ριμμένοι στὴ θάλασσα, λίγο πᾶνον τῆς ξέχοντας σὰ νησάκια. Λές καὶ πετροδόλησε κάποτε θυμωμένον τὸ βουνὸ τὴ λυσασμένη φουρτούνα. Σ' ἓνα τέτοιο βράχο, βαθιὰ ριμμένον στὴ θάλασσα, ἴσθι πὸ πᾶνον καὶ πλατὺ, μπόρσανε τὰ παιδιὰ νὰ φτάσουν πατώντας σὲ μικρὰ βραχάκια, ξεπίτνηδες, θαρρεῖς, βαλμένα γιὰ νὰ μολώσουν τὴ θάλασσα. Κεῖ πᾶνον σταθῆκαν κ' ἐτοιμάσανε τὰ σύνεργα. Ἡ θάλασσα εἶτανε βαθιὰ, διάφανη σὰν κρουστάλλι, καὶ ξεχώριζε κανεὶς κάτου καθάριστον τὸ βυθὸ, στρωμένον μὲ λιθάρια. Ρίξανε μέσα ψυχίτσες ψωμιοῦ καὶ στὴν ἀρχὴ τρίζανε πεντέξη ψαράκια, τσιμπῶντας ἄκρη ἄκρη τὸ δόλωμα, σὰ νὰ τὸ δοκιμάζανε, ὕστερα φανήκανε περισσότερα καὶ στὸ τέλος, σὰ νὰ πῆραν εἰδήση καὶ τᾶλλα, μαζεύτηκε κοπάδι ὀλόκληρον ἀπὸ πέρες, χάνους καὶ πετρόψαφα. Ἐρχόντανε βιαστικά, τσιμπῶσαν καὶ φεύγανε, πονηρέμένα, ξαναγυρίζανε πιὸ θαρρεῖα καὶ κυνηγοῦσαν τὸ νὰ τᾶλλον μὲ χίλια τρελλὰ παιχνίδια, λαμποκοπῶντας μὲς στὸ νερὸ σὰ μπιχλιμπίδια χρυσαφιά σὲ κουτὶ κρουσταλλένιον ! Ὁ Γιάννης εἶχε πιὸ πολλὴ χαρὰ νὰ τὰ κμαρῶνῃ παρά πιθυμιὰ νὰ τὰ πιάσῃ. Δησιονημένος ἔφινε νὰ τοῦ τρῶνε τὸ δόλωμα, καὶ δὸς τοῦ τοίμαζ' ἄλλα γιὰ νὰ βροῦνε καὶ αὐτὰ τὴν τύχην τοῦ πρώτου. Εἶτανε καὶ νευρικός, ἀνυπόμονος, ἄλλο

ΚΕΡΔΟΣ 759.700 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ναί ! 359,700 δραχμὰς ἔδωκε μέχρι τοῦδε τὸ γραφεῖον τοῦ τραπεζομεσίτου κ. Ἰω. Φωτίου εἰς τοὺς πελάτας του. Ἦτοι ἐκ τῶν ἀγοραστῶν λαχειοφόρων ἡμερολογίων ἐκ τοῦ γραφείου του ἔχουσι κερδίσει διάφορα ποσὰ, ἀνερχόμενα εἰς τὸν στρογγύλον ἀριθμὸν 359,700 δραχμῶν.
Ὁ κ. Ἰω. Φωτίου θ' ἀναβιβάσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς 1,000,000 δραχμῶν. Ἐπιθυμῶν δὲ ἓνα συμμετάσχωσι τούτων πᾶσαι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας, υποβιβάζει τὴν προκαταβολὴν δι' ἐκάστην λαχειοφόρον τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἰς δρ. 7 καὶ καλεῖ τοὺς θέλοντας ν' ἀγοράσωσι τοιαύτην νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸ τυχερὸν γραφεῖόν του, ὅπου πάντως θὰ κληρωθῇ μετ' ἀμοιβῆς ἡμερολογίᾳ τις καὶ τί χαρὰ νὰ εἶνε ἡ πρώτη μὲ τὰς 70,000 δραχμὰς τὴν 18 Σεπτεμβρίου ὅτε γενήσεται ἡ κλήρωσις.
Ὡσαύτως ἐγγράφονται μέλη τοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Ἰω. Φωτίου «Ταμειουτηρίου» διὰ τὸν λαὸν ἀναγνωρισθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1906 Β. Διατάγματος μὲ διδράχμους μηνιαίας καταθέσεις.
τοῦτο κκὸ ψεγάδι γιὰ ψαρά, καὶ τραβῆσε ξαφνικὰ τὸ σπάγγον πρὶν ἀκόμω νοιώσῃ καλά κατὰ τοῦ ψαριοῦ τὸ τίνεγμα. Φτάνει μιὰ πού ψάρευε, πούδλεπ' ὁ Γιάννης μέσιν νὰ μαζεύουνται γύρον του ψαράκια, γιὰ νὰ πετάξῃ ἀπ' τὴν χαρὰ του καὶ νὰ γελᾶσθῃ κ' οἱ φτέρνες του ! Ὁ Θόδωρος, πιὸ πραχτικός, εἶχε πιάσει πεντέξη μικρὰ ψαράκια, κἄνα δυὸ χάνους κ' ἓνα μπαρμπούνακι.
— Σ' εἶσαι τυχερὸς — εἶπε ὁ Γιάννης — κατὶ κατῶρθωσις νὰ τσακώσῃς ! Γὼ θὰ γυρίσω μ' ἀδειανὰ τὰ χέρια, νὰ μὲ κοροϊδεύουνε...
— Τί νὰ σοῦ πῶ, Γιάννη μου ! Κά εἰς γιὰ τραγουδιῆς μὰ γιὰ ψαράς δὲν κάνεις, τὰ ψαράκια σὲ κοροϊδεύουνε καὶ σὺ κάθεσαι καὶ τὰ κμαρῶνεις... νὰ, μωρὲ, νὰ ! σὺρο γλήγορα, διάολε !
Κεῖνη καὶ ὅλη τὴν ὥρα ἓνα μεγάλο μπαρμποῦνι ἔφινε τριγύρω βόλτες, σοβαρὸ, μεγαλόπρεπον, σὰ νὰ περιφρονῶσε τᾶλλα, βασιλιάς αὐτὸ σταθῆκε, συλλογιζόμενον. μιὰ στιγμὴ καὶ χύμησε ξαφνικὰ σὰν κλέφτης, στὸ δόλωμα τοῦ Γιάννη, μὰ πιάστηκε τὸ τρελλὸ καὶ αὐτὸ καὶ σπαρταροῦσε νὰ ξεφύγῃ, τινάζοντας μὲ βιά τὸ σπάγγον μὲ τὴ φωνὴ τοῦ Θόδωρου πρὸ φτας' ὁ Γιάννης νὰ τὸ τραβῆξῃ ὄξω γιὰ νὰ μωρλαθῇ ! Ἐ καὶ νὰ τόνε βλέπατε πῶς ἔκανε ! Κρατοῦσε τὴν κλωστὴ ψήλα, μπρὸς στὰ μάτια του, καὶ ὅσο σπαρταροῦσε τὸ ψάρι στὸν ἀέρα, χοροπηδοῦσε καὶ αὐτὸς πᾶ στὸ βράχο, τρελλὸς ἀπ' τὴν χαρὰ του...
— Ὅξ σοῦ φύγῃ, βρε παιδί, θὰ πέτρῃ πάλι στὴ θάλασσα, λωλάθηκες ;
— Ἐνα, μωρὲ, μὰ λέοντας !
— Καλὸ, καλὸ ! Μὴ στάσου νὰ τὸ ριζοῦμε στὸ καλάθιον σου, μὴ μὰς φύγῃ... ντροπὴ νὰ πάθουμε τέτοιο ρεζίλι !
— Ἐλα βῆλο σὺ... Ὁμορφο πούναι τὸ καῦμένον ! Τὸ λυπάμαι τώρα... πῶς σπαρταρεῖς ! Δὲ θέλω πιὰ ψάρεμα, πάμε, Θόδωρε, πάμε !
Ὁ Γιάννης εἶχε βίωση νὰ δείξῃ τὸ κατῶρθωμά του. Βάλενε τὸ μπαρμποῦνι του μαζί μὲ τᾶλλα σ' ἓνα κλαθῆκι πούφινε μὲ τὰ σύνεργά του καὶ ξεκινήσανε. Καθὼς γύριζαν ἀπ' τὰ βραχάκια, ὁ Θόδωρος πέτυχε νὰ κερφήσῃ μὲ τὸ σουγιά καὶ μιὰ κμαρῶνάκι, πρᾶμα πού φοβόταν ὁ Γιάννης σὰν τὴν κόλαση ! Κρατῶντάς τῃ ἔτσι κερρωμένη μὲ τὸ σουγιά, τῆς ἔσπασε τὰ ἀγκάλια τῆς μὲ μιὰ πέτρα, νὰ μὴ δαγκωνῇ, καὶ τὴν ἔριξε καὶ αὐτὴ στὸ καλάθιον νὰ βρῇ τὰ ψάρια. Λίγο πιὸ πέρα, σὲ μιὰ λακούβα βράχου, πού γέμιζε θάλασσα, καθὼς τὴν ἔγλυψε τὸ κματάκι, φανήκανε γαρίδες καὶ ὁ Θόδωρος κοντοστάθηκε...
— Ἐίρεις, Γιάννη, νὰ ψαρεύῃς γαρίδες ;
— Ὅχι ! Κ' ἴσια ἴσια πού χτές ρωτοῦσα...
— Στάσου, τὸ λοιπὸν, νὰ σὲ μάθω...
Γονάτισα, κρατῶντάς τις τέσσερες ἄκρες τοῦ κματιοῦ του, τᾶπλωσε μὲς στὴ λακούβα, κατ'

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐντοκοὶ καταθέσεις
Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γράμματα καὶ εἰς χρυσὸν, ἤτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας στερεῖναι, ἀποδοτέας εἰς ὠρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκεῖς.
Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς δ' ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chèque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ἡμερολογίου.
Τὸ κερῆλιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ἡμερολογίων πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ ἀίτησι τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς.
Τόκοι τῶν καταθέσεων.
1 1)2 τοῖς 0)0 κατ' ἔτος διὰ καταθέσεις 6 μην.
2 " " " " " " " " 1 ἐτ.
2 1)2 " " " " " " " " 2 ἐτ.
3 " " " " " " " " 4 ἐτ.
4 " " " " " " " " 5 ἐτ.
Αἱ ἡμερολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικὰ ἢ ἀνόνομοι.

ἀπ' τὸ νερὸ, καὶ ὁ Γιάννης ἔριξε μέσα ψυχάκια ψωμιοῦ περιμέναν λίγη ὄρα σὲ λιγάκι τρεῖς, τέσσερες γαρίδες, κουνιστὲς καὶ λυγιστὲς, τρίζανε νὰρπάξουν τὸ βρεῖσμο. μὰ στὴ στιγμὴν βρεθῆκαν κλεισμένες στὸ κματιοῦ ! Τὶς τραβῆξαν ὄξω, τὶς παλαβίς, καὶ τὶς βάλανε καὶ αὐτὰς στὸ καλάθιον.
— Μωρὲ εἰς εἶμαστε μὲ τὸ βασιλιά γενναῖο, ταίρι πιὰ δὲν ἔχουμε στὸ ψάρεμα ! — φωνάζ' ὁ Γιάννης, γελαστός, καὶ ἀρπάχοντας τὸ καλάθιον ἀπ' τὰ χέρια τοῦ Θόδωρου, τὸστρίψε, σὰν κλέφτης.
— Ἐ εἰ ! κύριε ! Τὰ ψάρια μου, μωρὲ !... τὴν καθουρομένην, τὶς γαρίδες, μωρὲ τοῦ σὲ βρήκαμε !
— Ποῖς γαρίδες ! σὰ δὲν ἔριχνε γὰρ τὰ ψωμάκια μαζεύοντανε γαρίδες νὰ τις πιάσῃς ; ἄ, δὲ !
— Αἴντε, κατ' ἔργον, πού θὰ μὲ πᾶς !
Μὲ τὸ τρεχλὸ κοντοζυγῶσανε πιά στὸ σπίτι, ὅταν εἶδανε τὴ Μαριώ νὰ πλύνῃ κατὶ καὶ στὴ θάλασσα. Σταθῆκανε ἀγνάντια, σὰ μαγεμένοι, κμαρῶνοντας τὰ χιονάτα τῆς μπράτσα, τὴν χάρην τοῦ κορμιοῦ τῆς, τάνεσοκατέβασμα, καθὼς ἔπλενε, τοῦ γραμμένου κόρφου τῆς, σὰν τὰ χιδιάρια τῆς ἀκρογιαλιάς κματάκια. Καὶ χαμηλὰ, χαμηλὰ ἡ κολασμένη μαιτὰ χιρότανε τὴν ὄψη τοῦ χαριτωμένου ποδιοῦ τῆς, μικροῦ μικροῦ, σὰν παιχνίδι, χυτοῦ σὰ δουλεμένο ἀκρόμαρο ! Ἀφαιρεμένη κείνη στὴν πλύτη δὲν τοὺς ἔβλεπε ἔξω γύρισε μιὰ, τοὺς ἀντίκρουσε καὶ ροδοκοκκίνησ' ὡς τὸ λαϊμό, σὰ νάνιθηκε ὅλο τὸ αἷμα τῆς στὸ κεφάλιον...
— Τί πλένεις αὐτοῦ, Μαριώ ;
— Ἄχ, κύρ Γιάνγκο μ' ! Μεγάλῃ σφοδρᾷ κοντέψαμ' νὰ πάθουμε ! — εἶπε κείνη χλιβερά κ' ἓνα δάκρυ κατακύλισε στὰ ματάκια τῆς.
— Ρί τί πᾶθατε, καμμένη ; ἔπαθε σὺ τίποτα ; ρώτησ' ὁ Γιάννης μ' ἀληθινὸ πόνον.
— Ἐίρεις τὸ Ἐνάση τὸν ξάδερμό μου, ποῦτανε τὴν Κεριακὴ σπῆτι ;
— Κεῖνον τὸ λεβέντη πού κυνηγᾷ ;
— Ναί καί ! Κεῖνονα γιὰ !...
— Ἐ τί ἔπαθε ;
— Αὐτὸ τὸ κυνηγι θὰ τᾶνε φάρ ! Κυνηγοῦσε στὸ ρουμάνι, στὴν Κινέτα, μὲ κάποιους Μεγαρίτες κ' ἓνας μαγκούφης λάθεψε καὶ πῆγε νὰ τὸν σκοτώσῃ. Ἐνὰ βόλι τοῦ φέτεψε στὸ μῆρι. Τώρα μὰς τόνε φέρανε στὴν ἄμαζα. Ἦρθε καὶ ὁ γιατρός μαζί του...
— Ποῖός γιατρός, ὁ δικός μας ;
— Ἄμ ποῖός γιὰ, ὁ δικός σας ! Κεῖνὰ πού βρέθηκε στὸ Λουτρακί. Νά, γλέπεις, κύρ Γιάνγκο μ' αἵματα ! Τ' πλένω τὰ σκοτιὰ του...
— Καὶ τί λέει, ὁ γιατρός, βρε Μαριώ ;
— Τὸβγαλε τὸ βόλι... Κεῖ πούναι ἡ πληγὴ γλύτωσε, λέει δὲν ἔχ' πεθαμόν, μὰ μιὰ ψίχα πιὸ πέρα καὶ ἄγγιξε τὴν μεγάλ' φλέβα καὶ τότες... βέλτου ριχνη !
— Ἐ δόξα στὸ Θεὸ καψερῆ, πού σώθηκε, μὴ λυπᾶσαι τώρα.

(ἀκολουθεῖ)

παρμόδια μᾶς γυρίζουν
 πότε κῆ και πότε δῶ
 Καὶ ποῖς δὲ μᾶς ἀγκάλιασεν ὁ Χάρος
 ὁ λεβέντης και ἀνυπόταχτος κοροσάρος.

Κι ἀκοιμπώντας σὰ ροβδιά μας
 ἐγυρίσαμε παντοῦ
 ὅπου φτάνει τοὺς ἀνθρώπου
 κι ὅπου φτάνει τοὺς Θεοῦ.

Μεσ' στίς μύρες τοῦ χειμῶνα
 σ' ἀνεμόδαρες νυχτιές
 καθιλλᾶρης μὲ τίς Στρίγγλες
 κι αἰθεροπλάνες ξωδιές,

"Ἐρχεται αὖν τὸν καινοῦμε
 ἔτσι πάντα ὁ μορφοπῶς
 και κλωνάρι πέρτει ἡ κόρη
 τοῦ θανάτου πέρτει ὁ νῖος.

Και μᾶς πάντα μᾶς ἀφίνει
 στή φωτιά σκωφτές σκωφτές
 κι ὄλο λέμε κι ὄλο λέμε
 και τὸ τέλος μας ποῖτες.

Σ. ΧΑΡΑΗΣ

Ἡ Κοινή Γνώμη

ΟΙ ΠΡΟΔΟΤΕΣ

"Αγαπητὲ Νουμᾶ,

Στὸ στερνὸ φύλλο τοῦ «Ἐργάτη» μὲ χαρὰ μου
 διάβασα τὸν ἐπίλογο τοῦ λόγου τοῦ κ. Ταγκόπου-
 λου, ποῦ εἰπώθηκε στὴν «Ἐργατικὴ Ἐνωσις» τῆς
 Πάτρας. Κεῖνο ποῦ μοῦκανε ἐντύπωση εἶναι ποῦ ὁ
 κ. Ταγκόπουλος λείπει πὼς ακκνένας Ρωμῖος δὲν εἶ-
 ναι προδότης μὰ πὼς ὄλοι ἐργάζονται γιὰ τὸ κα-
 λὸ τοῦ ἔθνους, ἀδιάφορο ἢ μερικὸ βρισκονται βου-
 τημένοι στὴ ρουτίνα και στὴν ψευτιά.

Σ' αὐτὸ ἀπάνου μοῦ φαίνεται στηρίζεται ἡ ψυ-
 χολογία τῶ δημοτικιστῶν. Δὲν πολεμᾶνε μὲ σοφι-
 στείες και συκοφαντίες, ἀλλὰ θέλουνε νὰ πείσουνε
 μὲ τὴν ἀλήθεια και μὲ γερὰ πιχειρήματα. Ὁ Μι-
 στριώτης προχτές μιλώντας ἀπὸ τὸ βῆμα τοῦ Πανε-
 πιστήμιου ἐκράζε μεγαλόφωνα τοὺς δημοτικιστάδες
 «προδότες». Ὁ Ταγκόπουλος μίλησε ὅπως μίλησε.
 Πῶσα δὲ δέχνηναι αὐτὴ ἡ διαφορὰ! . . .

Δικός σου
 Ο ΔΙΚΙΟΣ

Ἡ Καλλιτεχνικὴ

Φίλε «Νουμᾶ»,

"Ἐνα καλὸ κάμανε τὰ ἔργα τῆς καλλιτεχνικῆς
 ἐκθεσης, ποῦ μᾶς δώσανε μιὰ τόσο ὥραια κριτικὴ
 ζουγραφιά τοῦ κ. Βλαστοῦ. "Ἐς μελετήσουν οἱ ζου-
 γραφοὶ μας τὰ ποιήματά του, τὰ ποιήματα δηλ.
 τοῦ Ἐρμονα—ἀντιφωγγίσματα ἀπὸ τὰ ἀχνόγραμ-
 μα βουὰ τῆς Ἀττικῆς—κι ἄς πάρουνε μαθήματα
 ἀπ' αὐτά.

Καὶ τελιώνοντας ὁ κ. Βλαστός τὴν κριτικὴ του
 μὲ τὴν ὀνειρεμένη ζουγραφιά τοῦ Ἰμμητοῦ, εἶναι σὰ
 νὰ κράζει στους ψόφιους μας ζουγράφους: Κοιτά-
 τε, κῆ!

«Εἶναι ρυθμὸς ἀπάρθενος ποῦ τῆ ζωῆ προμῆνει...»

Μὰ, φαίνεται, ἡ Ἑλληνικὴ ζωὴ κ'οἱ Ἑλληνικοὶ
 ρυθμοὶ γιὰ πολὺν καιρὸ ἀκόμα ἔχουνε νὰ προσμῆ-
 νουν τοὺς ζουγράφους μας.

Πάτρα

Ἡ φίλη σου
 Μ—Μ.

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Στὸ περασμένο φύλλο, σελ. 1, στήλ. 2, ἄρθρο 7, στὸ
 ἄρθρο τῆς κ. Φωτεινῆς Ἀκροπολιτισσας, τὸ χαροπόλεμος
 ἔγινε χαροπόλεμος. Τρεῖς φορὲς τὸ διορθώσαμε, μὰ οἱ
 τυπογράφοι, συνειδητοῖς φαίνεται ἀπὸ τὸ χαροπόλεμο
 τῆς ἀποκρίσας, τὸ ἀρίστην ἀδιόρθωτο. Ἄς εἶναι καλά.

— Τὴν περασμένη Κεριακὴ στὸ νεανικὸ σὺλλογο «ἡ
 Ἀράση», μίλησε γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα πολὺ φωτισμένα
 ὁ κ. Δεπάστας, και μὲ παραδείγματα και πιχειρήματα χε-
 ροπιστὰ εἰδείξε τὸν πλοῦτο τῆς δημοτικῆς μας.

— Οἱ νέοι ποῦ παρακολούθησαν μὲ προσοχὴ τὴν διά-
 λεξη, χεροκέρτησαν τὸν κ. Δεπάστα, φανερώνοντας ἔτσι τὴ
 συμφωνία τους στὴς ἰδέες του.

— Ἄς τὰ βλέπουν αὐτὰ οἱ γερομιστριώτες ποῦ χτυ-
 πᾶνε τὴν Ἑθνικὴ μας. Ἐμεῖς τὸ εἴπαμε κι ἄλλη φορὰ πὼς
 οἱ νέοι, μιὰ και νῖωσαν τὸ ζήτημα ἀπὸ τὴν ἀληθινή του
 μεριά, μὲ τὸ μέρος μας βιρθῶνε και τὴ νίκη θὰ προμη-
 νήσουν.

Ἡ ἀπάντησι τοῦ Γ. Σκληροῦ στοὺς «Νατσιο-
 κλιστές» ποῦ ἀρχινάει στὸ σημερνὸ φύλλο θὰ βα-
 σταῖε: ἀκόμα δυὸ φύλλα.

— Εἴχαμε ἀναγγίλει γιὰ τοῦτο τὸ φύλλο τὰ
 «Τωρινὰ και Περαιμένα» τοῦ Ταγκόπουλου, μὰ ἀ-
 ναγκαστήκαμε νὰν τὰρίσουμε γιὰ τὸ 293 φύλλο,
 γιὰτὶ τώρα μὲ τίς γιορτάδες οἱ τυπογράφοι μας δὲν
 προφταίνουνε νὰ μας τυπώσουνε δωδεκασέλιδο φύλλο.

— Ἡ μελέτη αὐτὴ θὰ τυπωθῆ και σὲ ξεχωρι-
 στὸ φυλλάδιο και θὰ μοιραστῆ χάρισμα σ' ὄλους
 τοὺς λαϊκοὺς κ' ἐργατικούς σὺλλογους. Ὁ «Ἐργά-
 τῆς» στὸ τελευταῖο τοῦ φύλλο δημοσίεψε τὸν ἐπι-
 λογοῦ τῆς.

— Στὸ φύλλο τῆς ἄλλης Κεριακῆς θὰ τυπώ-
 σουμε ἕνα ὄμορφο δῆγημα τοῦ συνεργάτη μας Κώστα
 Παρορίτη «Ὁ πατέρας».

— Ὁ «Νουμᾶς» στὴν Πάτρα και στὴν Κέρκυρα
 πουλιέται στὰ πραχτορεῖα τῶν ἐφημερίδων και κῆ
 μποροῦνε νὰν τότε ζητᾶνε ὅσοι βῆλουνε νὰ τὸν ἀγο-
 ρᾶζουμε φύλλο ὄλαλο.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐντοκοὶ καταθέσεις

Ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκου καταθέ-
 σεῖς εἰς τραπεζικὰ γραμματῖα και εἰς χρυσὸν,
 ἔτσι εἰς φράγκα και λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς
 ὀρισμένην προθεσίαν ἢ διαρκῆς.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις και οἱ τόκοι αὐτῶν
 πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς 8 ἔγινετο ἡ
 κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chéque)
 ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ δημολογοῦχου.

Τὸ κεφάλαιον και οἱ τόκοι τῶν δημολογιῶν πλη-
 ρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι και τῇ αἰ-
 τήσει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς Ἰγποκαταστήμασι τῆς
 Τραπεζῆς.

Τόκοι τῶν καταθέσεων.

1 1/2	τοῖς ο)ο κατ' ἔτος	διὰ καταθέσεις 6 μην.	
2	»	»	1 ἔτ.
2 1/2	»	»	2 ἔτ.
3	»	»	4 ἔτ.
4	»	»	5 ἔτ.

Αἱ δημολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκθίδον-
 ται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομικτικῆ ἢ ἀνό-
 νυμοι.

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τὸ γραφεῖο(ὄρθρος Ζήνωνας2 (πουλοῦνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τὸ
 ἕνα και 1,25 φρ. γρ. γιὰ τὸ ἐξωτερικὸν, τὰκόλουθα βιβλία
 τοῦ ΨΥΧΑΡΙΗ «Ἐγνερὸ τοῦ Γιαννιῶρα — τοῦ ΠΑΛΑΜΗ
 «Ἡλιος και Φεγγάρι»—τοῦ ΦΩΤΙΑΔΗ «Τὸ γλωσσικὸ ζή-
 τημα και ἡ Ἐκπαιδευτικὴ μας ἀναγέννησις» — τοῦ ΕΦΤΑ-
 ΔΙΩΤΗ «Ἱστορία τῆς Ρωμιοσύνης», «Μαζώχτρα και Πρου-
 κλάκας» και «Νησιώτικες Ἱστορίες»—τοῦ Δ. ΓΑΝΤΑΛΙΔΗ
 «Οἱ αἰτίες μου»—τοῦ ΗΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ «τὸ Ἀνεχτίμητο»
 (δρᾶμα)—τοῦ ΗΑΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία και Ἡσέρδα»
 —τοῦ ΣΤΙΕΦ. ΡΑΜΑ «Τὰ Ηαλιά και τὰ Καντοῦσια» —τοῦ
 Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Ἡ ματιὰ» —τοῦ Δ. Η. ΤΑΥΚΟΠΟΥΛΟΥ
 «Ζωντανοὶ και πεθᾶνένοι» και «Ὁ Ἄσωτος» (δρᾶματα)—
 τοῦ ΔΟΥΤΟΥ «Ἀδάνης και Χλόη» (μεταφρ. Βουτιερῆς)—
 τοῦ ΕΥΡΗΝΙΑΝ «Ἡ Μῆδεια» (μεταφρ. Περιγιλίτη)—τοῦ
 ΣΟΦΟΚΛΗ «Ὁ Αἴας» (μεταφρ. Ζήσιμου Σιδερῆ).

Ἡ ἸΑΙΔΑ μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Ἄλλε. Ἡάλλη δρ.
 2 και φρ. γρ. 2 1/2 γιὰ τὸ ἐξωτερικὸν.
 Ὁ ΔΕΦΩΠΗΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ. Ἄλεξάν-
 τρας Παπαδόπουλου, χρυσοδεμένος, δρ. 1 1/2 και φρ. γρ. 2
 γιὰ τὸ ἐξωτερικὸν.

Τοῦ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «Ἰαμβοὶ και Ἀναπίστατοι»—
 «Ἰρσοῦγεν» —«Γράμματα»—«Ἀσάλευτη Ζωή», 6 δρ. ἄν-
 τις 12 ποῦ πουλοῦνται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Γιὰ τίς ἐπιγραφίς
 6,50 και γιὰ τὸ βῆλοτερικὸ 7 φρ. γρ. ἄλλος ἄλλο ἔξοδο
 γιὰ τὰ τυπογραμμῖα. — Ὁ «δωδεκάλογος τοῦ Γόρτου»,
 3 δραχμῆς. «Ὁ θάνατος τοῦ Παληκαριστοῦ» δρ. 1.

Τοῦ ἸΔΑ «Μαρτύρων και ἠρώων αἶμα» δρ. 2.
 Τοῦ Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Πλουτολογία (Δρ. 1) — Κριτικὴ
 ζου ἀβολο λογιᾶμοῦ τοῦ Κόντ (δρ. 1) — Τὸ δασμολογικὸ
 ἔγνημα στὴν Ἀγγλία (δρᾶτὰ 50)

Τοῦ ΔΕΑΝΤΡΟΥ Κ. ΠΑΛΑΜΑ τὰ αἰρῶτα τραγού-
 δια» δρ. 1.

Τοῦ ΕΡΜΟΝΑ «τῆς Ζωῆς» δρ. 1.
 Τοῦ ΕΛ. ΠΑΝΙΑΝ «Γλώσσα και Ζωή» δρ. 2.
 Τῆς κ. ΕΥΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ «Ἀπὸ τὸν κόσμο
 τοῦ σαλοῦ» δρ. 1.

Τοῦ ΣΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ «Τὸ Μαρτύριον» δρ. 1.
 Τοῦ ΨΥΧΑΡΙΗ ὄλα τὰ ἔργα ἀπὸ δρ. 4 ὁ τόμος.
 Τοῦ Γ. ΣΚΛΗΡΟΥ «Τὸ κοινωνικὸν μας ζήτημα» δρ.
 6,50.

ΔΑΧΕΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟΥ 1908

4	ΜΕΓΑΛΑ ΚΕΡΑΤΗ ΕΣ	100,000 Δρ.	400,000
4	»	»	25,000 » 100,000
4	»	»	10,000 » 40,000
12	»	»	5,000 » 60,000
20	»	»	1,000 » 20,000
1644	»	»	100 » 164,400
2312	»	»	50 » 115,600
4000	ἐν ὄλω κέρδι ἀξίας δραχμῶν.....		900,000

Μέχρι τῆς πρώτης κληρώσεως (21/10 Ἀπριλίου 1908) ἡ ἐκδόσις μόνον 300,000 τετραδράχμων γραμμα-
 τῶν ὅτ' ἀπὸ 1—300,000. Μόνον οἱ ἀριθμοὶ οἱτοὶ θὰ τεθῶσιν ἐνὸς τῆς κληρώσεως κατὰ τὴν κλη-
 ρωσὴν ταύτην. Κατόπιν θὰ ἐκδοθῶσι μονόδραχμα γραμματῖα ἰσχύοντα διὰ μίαν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώ-
 σεων, ὅτ' ἀπὸ 300,000 ἄχρι 1,000,000, θὰ προστεθῶσι δι' ἑνὸς τῆς κληρωτικῆς καὶ ἰσχύοντα ἀριθμοὶ.
 Γραμματῖα πωλοῦνται. Εἰς τὰ δημόσια ταμεία και λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς, εἰς τὰς Τραπεζῖς, εἰς τοὺς τεθη-
 μάρας και στασιάρχους τῶν σιδηροδρόμων, τοὺς δικαιοκτῆτες τῶν μονοπωλίων και τὰ πραχτορεῖα τῶν ἐφημερίδων πρὸς
 δραχμῆς τέσσαρας ἕκαστον, ἰσχύον διὰ τὰς τέσσαρας κληρώσεις και πρὸς δραχμῆν μίαν ἕκαστον γραμματίου, ἰ-
 σχύον διὰ μίαν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου και τῶν
 Ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας. Ἡ πώλησις τῶν γραμματίων ἀρχεῖται ἀπὸ 1/14 Ἰανουαρίου 1908.

Ὁ Διευθύνων τμηματάρχης
 Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ